

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar.

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

International Law Association — 47e Conferentie de Dubrovnik

De 47e Conferentie der I.L.A. werd gehouden te Dubrovnik van 26 augustus i.l. tot 2 september. Een vijfhonderdtal leden namen er aan deel.

Buiten zeer sterke delegaties van de verschillende Europese secties der I.L.A., van deze uit de Verenigde Staten en uit Zuid-Amerika, Indië, Indonesië, Israël, Japan, Pakistan, Soedan, waren talrijke leden der Joego-Slavische sectie aanwezig evenals leden uit Hongarije, Polen en Roemenië.

Waren ook vertegenwoordigd : de UNO, UNESCO, de Raad van Europa, de Internationale Handelskamer, het Internationaal Muntfonds, het Romeins Instituut voor Unificatie van het internationaal privaatrecht, het Internationaal Bureau te Bern voor de bescherming van de nijverheidseigendom en de Federatie der vrouwen-juristen.

Daarenboven werden door de Conferentie ook aangenomen als leden : de Vereniging van Hongaarse Juristen, de Academie voor Wetenschappen van Tchecho-Slowakije en de « Law Association » van China. Als gast woonde de heer rechter Krylov der Sovjet Unie, de werkzaamheden der Conferentie bij.

Lord Justice Hodson van Groot-Brittannië nam het Voorzitterschap der academische openingszitting waar, tijdens dewelke Dr. Milan Bartos, Voorzitter der Joego-Slavische Sectie, en Professor aan de Universiteit van Beograd, als Voorzitter der I.L.A. voor de twee eerstkomende jaren werd gekozen.

* * *

Maarschalk Tito, President der Joego-Slavische Republiek richtte zich per telegram tot de Conferentie om zijn spijt uit te drukken niet persoonlijk de openingszitting te kunnen bijwonen en om al de deelnemers te begroeten. De Heer Voorzitter onderlijnde het aanzienlijk belang heden ten dage der ontwikkeling van het internationaal recht en van de versterking der positieve beginselen die tot verbetering der betrekkingen tussen de volkeren en tot uitbreiding der vriendschappelijke samenwerking moeten leiden, zonder inachtneming van hun binnenlands regiem.

Werkzaamheden van dien aard, zegt de President, moeten voorzeker meer vertrouwen en meer verstandhouding tussen de Staten doen ontstaan en de oplossing der vraagstukken op politiek en op economisch gebied zeer vergemakkelijken. President Tito wenste dan ook een aangenaam verblijf aan al de vertegen-

woordigers van de vreemde landen met de hoop dat de werkzaamheden der 47^e Conferentie met succes zouden worden bekroond.

* * *

Op de dagorde der Conferentie kwamen verschillende onderwerpen voor van internationaal publiek recht en van internationaal privaatrecht. Wij zullen een overzicht geven der bijzonderste problemen die werden behandeld en der resoluties die werden aangenomen.

I. Internationaal Publiek Recht

De Heer Voorzitter, Prof. Milan Bartos, richtte een merkwaardige toespraak tot de eerste Vergadering met als onderwerp : « Het juridisch aspekt van vreedzame actieve co-existentie tussen Staten », waarop een discussie volgde.

Spreker onderlijnt de mislukking van alle voorgaande pogingen der volkeren om de oorlog uit de internationale betrekkingen te bannen. Hij vindt er de hoofdrede van in het gebrek aan gelijkheid der leden van de internationale gemeenschap waarop nochtans dezelfde plichten wegen.

De leemte in de internationale organisatie kan nu worden aangevuld door nauwere toepassing der hoofdbeginselen van het Charter der Verenigde Naties, waaraan al de staten meer aandacht zouden moeten schenken. Deze hoofdbeginselen zijn :

- Gelijkheid der staten, in tegenstelling met de Hitleriaanse thesise van de verdeling der staten in staten met eigen levensruimte, en andere die ondergeschikt zijn aan hun grote burens. Het Atlantisch Pact steunt op volledige gelijkheid der kleine en grote volkeren.
- Het principe der veiligheid van eigen bestaan. De Veiligheidsraad is het beschermend orgaan van dit recht.
- De gelijkheid van de soevereiniteit der staten is een nieuw beginsel.
- Recht voor de volkeren over zichzelf te beschikken en zelf hun politieke en sociale staatsvorm te kiezen en te bepalen.

Dit laatste principe is van buitengewoon belang in de schoot van de Organisatie der Verenigde Naties. Inderdaad, van meet af was het tussen de stichters wel verstaan dat de Verenigde Naties niet

alleen staten zouden verenigen die een zelfde juridische en sociale structuur bezitten, maar ook de stichtende mogendheden, en deze die naderhand aansloten, — die dan ook desgebeurlijk een volkomen verschillende innerlijke structuur op politiek of sociaal gebied zouden bezitten.

Verschillen in beschaving blijven zonder invloed op de gelijke rechten van alle staten; zoals trouwens het Charter der Verenigde Naties dit voorziet in het Statuut van het Internationaal Gerechtshof.

De idee zelf van vereniging der staten leidt tot de opvatting van vreedzame en passieve co-existentie in gemeenschap, gesteund op wederzijdse eerbied en op verzaking aan alle geweld in geval van conflict. Maar daarbij moet het niet blijven: de staten moeten samenwerken ten einde de internationale organisatie te verbeteren, te ontwikkelen en uiteindelijk alle gevaar voor agressie of oorlog uit te wereld te helpen.

Terwijl de grondbeginselen van deze thesis algemeen werden bijgetreden, hebben verschillende sprekers erop gedrukt dat, op technisch gebied, de verhoudingen die tot vreedzame co-existentie moeten leiden, eerst «in feite», moeten worden erkend, alvorens aan de staten gelijke rechten te verlenen en soevereiniteit te erkennen. De spreuk «Do mihi factum dabo tibi jus» zal dan wel de grondslag zijn voor de erkenning der gelijke rechten.

* * *

Het tweede verslag over de *Herziening van het Charter der Verenigde Naties*, opgesteld door de heer Georg Schwarzenberger Ph. D. Dr. Jur. der Londense Universiteit, gaf aanleiding tot een zeer uitgebreide discussie.

Afgevaardigden van de bijzonderste takken der I.L.A. hebben aan het opstellen van het breedvoerig verslag medegewerkt. De debatten werden geleid door de heer rechter N. C. Boeg (Denemarken).

De voornaamste voorstellen tot herziening en de amendementen hadden namelijk betrekking op:

- 1° Het statuut van het Internationaal Hof van Justitie (artikels 34 en 35) en zijn bevoegdheid.
- 2° Artikel 96 van het Charter, betreffende het recht voor de Algemene Vergadering, internationale organisaties te machtigen het advies van het Hof in te winnen.

Verschillende andere merkwaardige verslagen werden neergelegd door de heer Eduardo Theiler, lid van «The Institute of the Brazilian Lawyers», hoogleraar aan de Braziliaanse Universiteit, bestuurder van het Ministerie van Justitie; door Dr. J. C. Wittenberg (New York), Prof. Sohn en Prof. Baxter, de heer Alexander Bramson (Polen).

Na stemming ter goedkeuring van zekere resoluties, werd het Comité verzocht zijn werkzaamheden voort te zetten.

* * *

Onder het Voorzitterschap van Prof. Clyde Eagleton (New York) werd een debat geopend over «*Het gebruik van de Wateren der Internationale Rivieren*». De 46e Conferentie van 1954 (Edinburg) benoemde een Comité samengesteld uit Prof. C. Eagleton, A. G. Donaldson, Dr. H. Fortuin, Prof. Paul Giesche, dhr. John Németh, dhr. Shabtai Rosenne, dhr. P. Senette, dhr. S. M. Sikri en prof. Charles De Visscher.

Het Comité heeft, na beraadslaging, een zeer duidelijk verslag uitgebracht over de acht principes die als grondslag kunnen dienen voor het gebruik der internationale rivieren. Deze acht punten zijn de volgende:

I. Een internationale rivier is deze die loopt door of tussen het grondgebied van twee of meer staten.

Opmerking: de vraag stelt zich of zijrivieren, en kunstmatige wateringen, onder de benaming «internationale rivier» vallen.

II. Een staat dient zijn rechten over de waters ener internationale rivier uit te oefenen op grond der hiernavolgende principes.

Opmerking: Het Comité acht het begrip «Sovereiniteit» te moeten uitsluiten, daar het duidelijke betekenis mist en zeker geen absolute rechten toekent, en tevens omdat elke soevereiniteit ondergeschikt is aan het internationaal recht. Daar nochtans, waar staten van dit begrip gebruik maken, kan ook het voorstel als volgt worden geformuleerd.

Elke Staat heeft soevereiniteit over de wateren ener internationale rivier binnen de perken van zijn grondgebied. Doch deze soevereiniteit zal worden uitgeoefend mits naleving der hierna bepaalde principes.

III. In het algemeen, zal de leuze «sic utere tuo» door de rivierstaten worden gevolgd, daar waar het gaat om het gebruik der wateren van een internationale rivier door een of meer dezer staten.

IV. Een staat draagt de verantwoordelijkheid voor iedere publieke of private daad, die schade toebrengt aan de wateren ener internationale rivier, wanneer door betere waakzaamheid de schade kon vermeden worden.

Commentaar: Recht tot schadevergoeding ontstaat dan ook in hoofde van de benadeelde staat.

V. Als gevolg van het algemeen principe, vastgelegd sub n° III hierboven, zullen de staten die aan een internationale rivier palen, evenals de staten of rechtbanken die geroepen worden om uitspraak te doen over geschillen in overweging nemen het voordeel van de ene staat, tengevolge van het nadeel door een andere staat berokkend bij een bepaald gebruik der wateren. Te dien einde zullen de volgende factoren vooral in aanmerking komen:

- a) eenieders recht tot een redelijk gebruik van het water.
- b) de uitgestrektheid van de afhankelijkheid van elke staat van de wateren der rivier in kwestie.
- c) de respectievelijke sociale en economische aanwinsten toekomende aan iedere staat, alsook aan de gehele riviergemeenschap.
- d) voortbestaande overeenkomsten tussen de betrokken staten.
- e) voortbestaande toeëigening van water door een staat.

Opmerking: Deze factoren zullen in ieder geval voorrang hebben, doch zij sluiten voorzeker de toepassing van andere normen niet uit.

VI. Een staat die de uitvoering van nieuwe werken of van veranderingswerken voorstelt voor het bestaand gebruik van de wateren, die een andere Staat ernstig kunnen benadelen, is gehouden eerst de toestemming te bekomen van de andere staat, die deze toestemming ook niet onredelijk mag weigeren. In geval van betwisting zal een technische commissie geraadpleegd worden en desgevallend zal het geschil door een scheidsgerecht worden beslecht.

Commentaar. — Deze toelating dient niet in de vorm van een document of verdrag te worden opgesteld. Zij kan door een gelijklopende (paralele) wetgeving wor-

den bepaald, zoals dit het geval is tussen Eire en Noord-Ierland.

Menigvuldige voorbeelden bestaan reeds in de praktijk, zoals het akkoord ontstaan tussen Oostenrijk en Joego-Slavië betreffende de rivier Drana.

VII. Besmetting van water in een bepaalde staat, die had kunnen vermeden worden en waardoor schade ontstaat voor een andere staat, doet de verantwoordelijkheid van de eerste ontstaan.

Commentaar. — De uitbreiding der grote steden en de vermeerdering van nijverheidsinstallaties op de oevers der rivieren geven meer en meer belang aan het probleem der besmetting. Bovenstaand principe zal als aanneembaar voorkomen en de technische ervaring zal toelaten de graad van besmetting en de erdoor ontstane schade te schatten.

VIII. In de mate van het mogelijke zullen de aanpalende staten met hun burenen samenwerken om de wateren ener rivier ten volle te benutten, zowel onder oogpunt van de kom der rivier in haar geheel, als onder dit van de meest uitgebreide wijze van benutting van het water, ter verzekering van ieders grootste profijt.

De Joegoslavische juristen brachten langs hun kant een verslag over dit vraagstuk uit. Hun standpunt steunt op het voorbeeld van het rechtstreeks beheer van bijzondere secties van de Donau, door de langs de oever liggende staten. Deze staten alléén zijn bevoegd en bekwaam om b.v. de nodige waterwerken uit te voeren en om de bevaarbaarheid van de stroom in het belang van al de gebruikers te regelen in de bestaande voorwaarden.

Terwijl de tractaten van St. Germain en Trianon, na de eerste wereldoorlog, een internationale organisatie voor het beheer van de Donau invoeren, kwam het vraagstuk bij het sluiten van de vredesverdragen na de tweede wereldoorlog niet meer in aanmerking, vooral om reden der veranderingen in de toestanden der streken van de Donau en de noodzakelijkheid het gevaar voor overstroming of inhouding der wateren te voorkomen.

Joego-Slavië heeft met Roemenië en Hongarije een Commissie gesticht, en tussen 1948 en 1953, na technische studies overeenkomsten gesloten, namelijk op 7 april 1955 met Roemenië en op 8 augustus 1955 met Hongarije.

Sprekers doen uitschijnen dat het veel meer aan te bevelen is het probleem der internationale waterwegen te regelen door verdragen tussen de bijzondere betrokken staten, op basis van de verhoudingen tussen burenen (zie: «Les relations internationales du voisinage». Recueil des Cours de l'Académie de droit international de La Haye. Vol. 79), dan door het uitwerken van algemene regelen die voortaan zouden moeten gemeen zijn aan de ganse beschaafde wereld.

De beide stelsels kwamen ter bespreking. De heer A. C. W. Beermans, uit Nederland, wees op de richtlijnen reeds door Grotius in 1655 gegeven.

Spreker deed uitschijnen dat, volgens de aloude regels, de internationale waterwegen in de gemeenschap der volkeren vallen en dus een gemeenschappelijk patrimonium zijn.

Er werd besloten het comité te gelasten de studie verder door te drijven, op grond der acht hierboven opgegeven principes. Rekening zal worden gehouden met het begrip der soevereiniteit van al de belanghebbende staten, ter enere, en, ter andere zijde, met het verschil tussen de problemen der scheepvaart en

deze betreffende de uitvoering van waterwerken, die de belangen van een bepaalde staat raken.

Luchtrecht.

Sovereiniteit van een Staat over de gehele lucht-ruimte boven zijn grondgebied, werd reeds vóór een halve eeuw erkend, maar van uit het oogpunt van het internationaal recht diende onderzocht te worden in hoever dit begrip van onbegrensde soevereiniteit moest zwichten terwille van de altijd stijgende noodwendigheden der luchtvaart.

Prof. Dr D. Goedhuis (Nederland) herinnerde eraan dat in 1928 de Britse luchtvaartmaatschappij Imperial Airways het voornemen had een luchtvaartdienst in te richten over Belgisch Congo. Volgens haar mening was zij niet gehouden toelating te vragen aan België, vermits de luchtsovereiniteit beperkt was door de vrijheid van doortocht. België verzette zich echter en het vraagstuk werd onderworpen aan een Internationale Conferentie in 1929.

Van de 31 Staten die eraan deel namen, vond men er vier (Nederland, Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Zweden) die de beperking van de soevereiniteit als onontbeerlijk aanzagen.

Verskillende internationale besprekingen werden sedertdien gevoerd, maar een oogslag op de huidige economische toestand van het wereldluchtverkeer volstaat om te begrijpen dat het geloof in de volstrekte soevereiniteit over het luchtgebied niet anders kan dan zwichten.

Prof. Goedhuis zegde dat, sinds de tweede wereldoorlog de luchtvaart meer dan 3.500 steden verbindt, dat 60 miljoen passagiers jaarlijks worden vervoerd (36 maal meer dan vóór de oorlog) en dat het vervoer van goederen 70 maal werd verhoogd. Elk jaar groeit het vervoer van passagiers met 17 % aan. Sedert 1947 nam het reeds met 229 % toe.

Niettegenstaande dit feit wordt nog de vrijheid van doortocht «pleno jure gentium» zeer betwist, als zijnde een bestaande gebruikelijke regel van het internationaal recht. Zo is men er dan toe gekomen internationale verdragen te sluiten, en men kan zeggen dat 90 % van het totaal luchtverkeer der wereld onder bescherming staat van het Verdrag der Internationale Transit Luchtdiensten. De Sovjet-Unie en China maken er geen deel van uit. Ook wordt er zeer aangedrongen opdat al de Staten bij het gezegd Verdrag zouden aansluiten.

Benevens dit Internationaal Verdrag voor Transit Luchtdiensten werden er een overgroot aantal verdragen gesloten met het gevolg dat er ook zeer talrijke meningsverschillen en conflicten ontstaan.

Maar ook op het privaat plan ontstaan er dagelijks moeilijkheden. Er doen zich inderdaad uiterst belangrijke problemen voor: vergoedingen toekomende aan slachtoffers van luchtvaartongevallen, het gezag en de uitvoering in den vreemde van vonnissen door een bepaalde nationale jurisdictie uitgesproken, doorgang van oorlogsvliegtoegen, toepassing van strafrechtelijke methodes voor misdaden in een vliegtoeg gepleegd, enz.

De Internationale Law Association heeft dan ook in 1955 de heer P. Chauveau, hoogleraar, advocaat te Algiers, gelast met het opstellen van het voorontwerp ener Internationale Conventie voor de stichting en de organisatie van een Scheidsrechtelijk Internationaal Hof, gelast met het beslechten van geschillen nopens private rechten, ontstaan ter gelegenheid van de internationale luchtvaart. Een zeer uitgebreid en volledig project werd door Prof. Chauveau aan de Conferentie voorgelegd. Bij het sluiten der debatten hieromtrent

besliste men het ontwerp te herzien om er later een definitieve vorm aan te geven.

Geen enkele andere internationale juridische gelegenheid dan deze van de luchtvaart is meer aangewezen op zulke internationale gerechtelijke organisatie. Zonder deze nieuwe jurisdictie in eerste aanleg en in beroep blijkt het wel, dat in menige gevallen de belanghebbenden nooit hun rechten op nuttige en efficiënte wijze zouden kunnen doen gelden.

II. Internationaal Privaat Recht

1. Internationale wetgeving betreffende de vennootschappen.

Het comité gevormd onder voorzitterschap van Prof. Louis Fredericq (Gent), met Prof. G. van Hecke (Leuven) als convener, heeft verslag uitgebracht over zijn werkzaamheden die in de twee afgelopen jaren werden voortgezet, met inachtneming van de beginzelen die in de loop der Edinburg Conferentie 1954 werden naar voren gebracht.

Hebben deel genomen aan gezegde werkzaamheden Prof. Batiffol (Parijs), Mr W. C. Cannon (New York), Prof. Gower (Londen), Prof. Nial (Stockholm), dhr rechter Nijpels (Den Haag), Lector Allan Phillip (Kopenhagen), Prof. E. Wolff (Keulen) en Dr E. Krispin (Athene), evenals het Comité gevormd in Nederland.

De door deze rechtsgeleerden voorgestelde regelen zijn de volgende :

Regel I. *Contractuele verantwoordelijkheid.*

De wet die de contractuele verantwoordelijkheid ener vennootschap beheerst is de «lex contractus». Het feit dat een der contractanten een vennootschap is, blijft zonder uitwerksel.

Regel II. — *Contracten Ultra Vires.*

1. In de uit overeenkomst ontstane verbintenissen beheerst de persoonlijke wet der vennootschap, haar verantwoordelijkheid in gevallen waarin één harer organen handelde buiten de machten der vennootschap, of buiten de machten aan het orgaan verleend.

Aanhangsel : Wordt een overeenkomst gesloten door een orgaan der vennootschap in een ander land dan dit van de persoonlijke wet der vennootschap, en moest de andere partij redelijkerwijze de beperkingen der machten van de vennootschap of de autoriteit van het orgaan niet te kennen hebben gehad, dan is de vennootschap gebonden door de overeenkomst, indien en luidens de «lex loci contractus», het contract intra vires blijft en gesloten is door een orgaan, dat de macht bezat de vennootschap te binden.

Met het oog op dit aanhangsel wordt een overeenkomst vermoed in een bepaald land te zijn gesloten, zodra het aldaar inter presentes gesloten is of, in geval van schriftelijke vorming der overeenkomst, indien en het aanbod en de aanvaarding ervan in dit land ontstaan.

Opmerking : Geen onderscheid dient gemaakt tussen een contract gesloten door een orgaan dat tijdelijk in het buitenland verblijft, en een contract waarvan het ontstaan deel uitmaakt der zaken van een gevestigde vreemde tak.

2. De verantwoordelijkheid van het orgaan dat ultra vires handelde of buiten zijn bevoegdheid en daardoor de vennootschap niet heeft gebonden, wordt beheerst

door de wet van plaats waar het orgaan heeft gehandeld.

Regel III. *Verantwoordelijkheid wegens onvolkomen misdrijf.*

1. De persoonlijke wet der vennootschap beheerst de verantwoordelijkheid der vennootschap spruitende uit onwettelijke daden, waardoor het orgaan van de vennootschap inbreuk pleegt op de standregelen der vennootschap (b.v. onwettelijke uitkering van dividenden of onjuiste schatting van de activa), zodat het antwoord op drie volgende vragen in de persoonlijke wet te vinden zullen zijn :

- a) Wanneer de daad onwettelijk is.
- b) Of de daad een daad is der vennootschap.
- c) Of het orgaan alleen aansprakelijk is, of gezamenlijk met de vennootschap.

2. Wat betreft onwettelijke daden door de organen der vennootschap gesteld, en welke de standregelen der vennootschap niet schenden (b.v. oneerlijke mededingingen), zal de lex loci delicti de hierboven gestelde vragen beantwoorden.

Regel IV. *Verantwoordelijkheid der organen.*

De persoonlijke wet der vennootschap regelt de persoonlijke verantwoordelijkheid der organen en der aandeelhouders, voor de schulden der vennootschap.

Regel V. *Grondwet.*

De persoonlijke wet der vennootschap beheerst de grondwet van de vennootschap, inbegrepen de regelen van grond en vorm.

Opmerking. Dit heeft betrekking op registratie en publiciteit, minimum aantal leden, minimum van het bedrag van onderschreven kapitaal, inschrijving in speciën, contract van inschrijving, enz.

Regel VI. *Korporatief leven.*

De persoonlijke wet der vennootschap beheerst de korporatieve organisatie en de korporatieve betrekkingen van de vennootschap.

Opmerking : Dit beoogt de betrekkingen tussen de vennootschap en de leden, deze tussen de organen en de vennootschap, de betrekkingen tussen de leden inter se en de organen inter se.

Volgende punten kunnen als illustratie dienen : regelen betreffende de algemene vergaderingen, machten en plichten der beheerders en andere mandatarissen, uitkering van de dividenden, verhoging of inkrimping van het kapitaal, rechten der aandeelhouders tegenover de vennootschap in geval van verlies of diefstal van een aandeel, enz.

Regel VII. *Ontbinding.*

De persoonlijke wet beheerst de ontbinding van de vennootschap.

Opmerkingen : Onder deze titel zijn ook begrepen :

a) oorzaken van ontbinding, machten der vereffenaars en wijze van vereffening. De uitkering van dividenden is hierin begrepen, wanneer zij deel uitmaakt van de vereffening.

b) Faling en soortgelijke vorderingen, zoals gerechtelijke vereffening van insolvable vreemde vennootschappen, vallen niet onder de toepassing van deze regel.

Regel VIII. *Bepaling van de persoonlijke wet der vennootschap.*

De persoonlijke wet van een vennootschap is de wet van het land in hetwelk de vennootschap is geregistreerd en in hetwelk het hoofdbestuur is gevestigd.

Opmerking. Niets valt uit deze regel af te leiden voor wat betreft een vennootschap waarvan het hoofdbestuur niet gevestigd is in het land van haar registratie.

Regel IX. *Algemene opmerking.*

De heersende wet, door de voorgaande regelen voorzien, kan zonder uitwerksel blijven om redenen van openbare orde.

Zoals men weet, kwam ditzelfde onderwerp in discussie op de 7e conferentie van internationaal privaatrecht te 's-Gravenhage van 9 tot 31 oktober 1951. Wij verzenden ook naar de verslagen der Conferentie van I. L. A. te Luzern (Rechtsk. Wkbl, 18e jaarg., n° 8, blz. 357).

De discussie die te Dubrovnik werd gevoerd, droeg vooral op de ontleding van het begrip «persoonlijke wet ener vennootschap». Het practisch belang hiervan is opvallend wanneer b.v. een vennootschap met grote omvang haar zetel heeft in een bepaald land. Bijhuizen worden in allerlei vreemde landen gesticht, meestal met als leiders afgevaardigden van de hoofdzetel. De vraag stelt zich of al dan niet, ondanks het feit dat de bijhuizen afzonderlijke juridische identiteiten verworven hebben, volgens de wetgeving van het land waar zij zich vestigden, zij toch niet worden beheerst door de wet van het land van de hoofdzetel.

Na de sprekers gehoord te hebben, besliste de vergadering, mits inachtneming van zekere opmerkingen, de definitieve tekst der resolutie op te stellen, zodat hij aan de Conferentie van Internationaal Recht te 's-Gravenhage zonder verwijl zou kunnen worden bezorgd.

* * *

Wetgeving over de munt in handelsbetrekkingen.

Het Comité heeft onder voorzitterschap van Prof. M. Gutzwiller (Zwitserland), met als convener Dr. F. A. Mann (Groot-Brittannië), na verschillende vergaderingen der leden en zeer lange besprekingen, een voorstel van resolutie voorgelegd, waarvan wij de inhoud hierna weergeven.

Onze landgenoten Prof. G. van Hecke (Leuven) en Leon Gyselinck (Brussel) maken deel uit van het comité.

De heer voorzitter heeft op de bijeenkomst van 18-20 mei 1955 te Straatsburg een zeer volledige bibliographie opgegeven (1).

Voorafgaandelijke opmerkingen :

a) De volgende artikelen hebben betrekking op sommen geld die uitgedrukt worden in een andere munt dan deze van het land der betaling. Het te bereiken doel is, dat de schuldeiser niet meer of niet minder zou bekomen dan hetgeen hij zou bekomen hebben indien de betaling behoorlijk op de vervaldag zou geschied zijn, op de voorziene plaats en in de munt waarin de som geld is uitgedrukt.

b) Mits inlassing der schikkingen der hiernavolgende artikels in hun wetten, zowel ten gronde als ten opzichte der rechtsvorderingen, zal het de contracterende staten vrijstaan, aan de tekst der door hen

getroffen beschikkingen, de wijzigingen van opstel aan te brengen, die van aard zullen zijn het bedoeld voorwerp te verwezenlijken op de meest doeltreffende wijze, in het kader der respectievelijke juridische stelsels.

I. De betaling.

Artikel 1. Wanneer een som geld verschuldigd is in een andere munt dan deze van de plaats der betaling, mag de schuld worden betaald in de munt der plaats van de betaling, tenzij er een ander bedoeling bestaat.

Art. 2. Wanneer de schuldenaar in gebreke blijft tot de betaling der verschuldigde som over te gaan, in de munt die verschilt van deze der plaats van betaling, en geen gebruik maakt van het recht hem door artikel 1 verleend, mag de schuldeiser eisen dat de betaling zou geschieden in de munt der plaats van de betaling.

Art. 3. Indien de schuldenaar in uitvoering der artikels een of twee, zich kwijt in de munt van de plaats der betaling, gebeurt de omzetting op voet van de wisselkoers in voege op deze plaats, op de dag der betaling.

Art. 4. Wanneer de schuldenaar zich niet kwijt op de vervaldag, en de munt in dewelke de geldsom verschuldigd is, na de vervaldag, een waardevermindering ondergaat ten opzichte van de munt der plaats van de betaling, is de schuldenaar gehouden — of hij al dan niet betaalt in de verschuldigde munt of, bij toepassing der hierboven vermelde artikels, in de munt der plaats van de betaling — tot de storting van een bijkomend bedrag gelijk aan het verschil tussen de wisselkoers in voege op deze vervaldag en de dag der betaling. Nochtans zal er geen bijkomend bedrag te storten zijn, indien de schuldenaar het bewijs levert — en in de mate waarin hij het levert — hetzij hij door heikracht of door het feit van de schuldeiser belet werd zich te kwijten, hetzij de vertraging geen schade aan de schuldeiser berokkend heeft.

Art. 5. Voorgaande schikkingen beperken geenszins de rechten op schadevergoeding of op meer uitgebreid of ander herstel, dat een der partijen, op grond van de toe te passen wet, tegenover de andere partij zou kunnen doen gelden.

II. Rechtsvorderingen.

Art. 6. In geval van rechtsvordering strekkende tot de inning ener som geld, die uitgedrukt is in een andere munt dan deze van het land der plaats van betaling, zal de schuldeiser besluiten tot betaling dezer som in de munt waarin zij uitgedrukt is. Hij zal daarenboven het recht hebben te besluiten tot de betaling van alle sommen die hem, bij toepassing der artikels twee tot vijf, op de vervaldag zouden verschuldigd zijn.

Art. 7. In geval en binnen de perken waarin de rechtbank recht zal doen op de besluiten van aanlegger, zal het vonnis of de beslissing die hieromtrent zal tussenkomen, een som geld toekennen in de munt voorzien bij toepassing van voorgaand artikel. De wet der plaats zal nochtans kunnen beschikken dat de rechtbank aan de schuldenaar de mogelijkheid zal voorbehouden, zich te kwijten door betaling van een evenredig bedrag, berekend op basis van de wisselkoers in voege in het land van de betaling op de dag der werkelijke betaling.

Art. 8. Wanneer, tussen de dag van het vonnis en deze der uitvoering, de munt waarin de som geld verschuldigd is, een waardevermindering ondergaat ten opzichte van het land der plaats, zijn de schikkingen van artikel 4 van toepassing en belet het vonnis de schuldeiser niet zijn rechten desaangaande te doen gelden.

III. Algemene schikkingen :

Art. 9. Voorgaande regelen zijn van toepassing op de verplichtingen dragende op een som geld, of zij al dan niet in de oorspronkelijke munt uitgedrukt zijn.

Art. 10. De plaats der betaling, in de zin der voorgaande artikels, is de plaats waar de betaling verschuldigd is.

Art. 11. Onafgezien de tegenstrijdige inzichten der partijen, is de wisselkoers die in voorgaande artikels beoogd wordt, de koers in voege op de plaats der betaling, in het kader der vigerende wetten en is deze van toepassing op de algemeenheid der handelsverrichtingen of op de transactie van het type waarvan sprake, of, bij gebrek aan zulke koers, deze van toepassing op elke andere plaats die redelijkerwijze in het geval kan worden aangenomen, of, bij gebrek aan zulke plaats, elke koers die redelijkerwijze in het geval kan worden aangenomen.

Deze regelen werden na discussie goedgekeurd en zullen aan de hogere internationale instanties worden toegezonden, om te dienen als basis voor de te sluiten internationale overeenkomsten ter zake.

* * *

Comité voor de studie der familiebetrekkingen.

De I. L. A. heeft zich bezig gehouden met het probleem van de hoede en het onderhoud van een kind waarvan de ouders echtgescheiden zijn of gescheiden leven. Dit onderwerp werd reeds behandeld door mevrouw Kraemer-Bach, advocaat te Parijs, tijdens de Conferentie van Brussel in 1948.

Twee algemene regelen worden aanbevolen : de eerste betreft de bevoegdheid die bij voorkeur zal worden verleend aan de plaats waar het kind verblijft, en de tweede betreft de hoede zelf, waarover zal worden beslist in de zin der *lex fori*. Het punt werd opnieuw ter studie genomen te Edinburg in 1954.

Een ontwerp van verdrag, door het comité opgesteld, onder voorzitterschap van de heer William Latey, waardoor de staten wederzijds de vonnissen en bevelen over onderhoudsplichten erkennen, werd goedgekeurd.

Op 26 juni 1956 werd het ontwerp door de gezanten van 41 staten in de U.N.O. goedgekeurd. Zeventien staten hebben reeds het verdrag ondertekend.

Maar het comité is verder gegaan met medewerking van Prof. Schwerm (Duitsland), Dr Kuratowski (Polen) en de heer R. R. Taylor, advocaat en lector aan de Universiteit van Edinburg. In een nieuw verslag is mevrouw Kraemer-Bach de mening toegedaan dat de hoede van een kind wordt beheerst door de gemene wet tussen de ouders en het kind zelf. Bestaat er een verschil tussen de respectievelijke nationale wetten, dan zal er beroep gedaan worden op de wet van hun gemeenschappelijke woonst (*domicilie*). Deze formule werd ook door de commissie die in Frankrijk werd aangesteld voor het opstellen van een ontwerp van hervorming van de Code van internationaal privaatrecht, bijgetreden.

Op het internationaal plan is dit juridisch vraagstuk één der moeilijkste voor de rechter, omdat ener-

zijds het verdrag van Den Haag 1902 niet meer in voege is, en anderzijds omdat de wetten in de verschillende staten zeer uiteenlopend zijn.

Zo hebben de Engelse wetten en de praktijk b.v. een geheel andere opvatting der zaak. Het comité van I. L. A. heeft dan ook kennis genomen van een verslag van Dr. K. Lipstein, bijgestaan door Mr L. J. Blom-Cooper, dat sluit met het voorstel van internationaal verdrag, hierna weergegeven.

De verslaggevers moeten een onderscheid maken tussen de bewaring (*custody*; *garde des enfants*), te weten het recht der ouders of van één hunner, de wijze van opvoeding van de kinderen te bepalen enerzijds en de «bewaking» of voogdij (*guardianship*), t.t.z. verlenen van zorgen aan en toezicht over kinderen die alleen zijn op de wereld, hetzij omdat de ouders overleden zijn, hetzij omdat zij onvindbaar zijn, ofwel omdat zij onbekwaam zijn voor hun kinderen te zorgen. Bijgevolg kan er worden gezegd dat de hoede een bijzonder en beperkt aspect is van de bewaking, die wordt beheerst door beschouwingen van familiale aard.

De verslaggevers, die, zoals mevrouw Kraemer-Bach, de rechtsleer en rechtspraak van alle landen hebben nagezien, komen tot het besluit dat, om in voege te kunnen worden gebracht, het verdrag aan twee hoofdvereisten moet voldoen.

Volgens de traditie der landen van burgerlijk recht moet er met de persoonlijke wet van het kind rekening worden gehouden. Ook moet de bevoegdheid der rechtbanken van de woonst of de nationale staat erkend worden volgens de rechtsvordering door het gewone recht aangenomen. De voormalige Conventie van Den Haag gaf de voorkeur aan de rechtbanken van het land van de vermoedelijke bewaker van het kind, of van de plaats waar hij zijn woonst heeft, zelfs indien men in zekere gevallen tot het cumuleren van bewakers zou komen.

Nochtans is de *lex patriae* van toepassing, en uiteindelijk in dringende gevallen mogen de plaatselijke overheden hun eigen wet toepassen.

Deze schikkingen kunnen trouwens als basis dienen voor de discussies over het onderwerp.

Zo komt men er toe in hoofddorde de bevoegdheid te erkennen van de rechtbanken, waarvan de wet de eerste wordt ingeroepen, waarna dan herziening kan worden gedaan van het bevel over de bewaking door de rechtbank van de huidige woonst van het kind en op grond van redenen, die na de uitspraak opgerezen zijn. (Zie : American Law Institute, *Restatement Conflict of Laws*, par. 144, 145, 156, 147, (1934), en Ehrenzweig (1953) 2 *American Journal of Comparative Law*, p. 167, 170, n° 11.)

De verslaggevers drukken erop dat er wel te verstaan geen sprake kan zijn van herziening aan te vragen, wanneer de ouder die de wijziging eist, of die zich verzet, zich hierdoor wil onttrekken aan het oorspronkelijk vonnis in het vreemd land geveld.

Aldus zal alle mogelijkheid van onttekening of kidnapping en andere machinaties om een herziening te bekomen door een uitspraak van een andere jurisdictie, uitgesloten zijn.

Hier volgt nu het project van verdrag :

Artikel 1. *Bevoegdheid in hoofddorde :*

De volgende rechtbanken zijn bevoegd om over de bewaring van minderjarige kinderen te vonnissen.

— De rechtbanken van het land van hetwelk het kind het burgerschap bezit.

— Indien de rechtbank van het land van hetwelk het kind het burgerschap bezit, geen eenvormige wet-

geving heeft, zullen de rechtbanken, welke bevoegd zijn luidens de wetgeving van dit land (waarvan het kind burger is) bevoegdheid bezitten.

Artikel 2. *Bevoegdheid in ondergeschikte orde :*

Indien de bevoegdheid, voorzien in artikel 1, niet werd ingeroepen, zullen de rechtbanken van het land in hetwelk het kind verblijft, bevoegd zijn om over de bewaring van het kind te vonnissen.

Artikel 3. *Gelijklopende bevoegdheid :*

1. Wanneer afzonderlijke vorderingen tegelijkertijd ingeleid werden, respectievelijk bij toepassing van artikelen 1 en 2, zullen de vorderingen gevoerd op grond van artikel 2, en hangende voor zulke rechtbank, geschorst worden tot aan de uitspraak van de rechtbank, die bevoegd is volgens artikel 1.

2. Niettegenstaande haar macht om de schorsing der vordering te bevelen, heeft de rechtbank, die gevat is door het geschil bij toepassing van artikel 2, het recht het te beslechten, om de redenen voorzien in artikel 5.

Artikel 4. *Erkenning van recht en uitvoering.*

Wanneer een bevel bij toepassing van artikel 1 uitgesproken is, zal het erkend en uitgevoerd kunnen worden in al de landen die partij zijn in het verdrag.

Artikel 5. *Jurisdictie tot wijziging.*

Niettegenstaande het bestaan van een bevel bij toepassing van artikel 4, mag een rechtbank van een land, waar het kind verblijft tijdens het voeren der vordering op grond van gelijk welk artikel van het verdrag, indien zij het nuttig oordeelt, een bevel uitgesproken op grond van artikel 1, wijzigen, met het oog op beurtensissen die ontstonden sedert de uitspraak van het bevel op grond van artikel 1 uitgebracht.

Zulke wijziging is nochtans niet toegelaten indien het kind niet ontvoerd werd, in uitvoering van een voornemen tot poging de bewaring te wijzigen, in weerwil van het bevel op grond van artikel 1 gegeven.

Artikel 6. *Toegang.*

Alle bevelen over de bewaring, op grond van dit verdrag gegeven, kunnen worden vergezeld van een bevel, waardoor aan de ene of de andere partij, die door de rechtbank aanzien wordt als zijnde daarvoor aangewezen, het recht van toegang tot het kind verleend wordt, mits zulke voorwaarden die de rechtbank gepast acht.

Artikel 7. *Wijzigingen van het bevel tot toegang.*

Niettegenstaande een bevel tot toegang uitgesproken bij toepassing van artikel 6, mag de rechtbank van een land waar het kind verblijft, indien ze het gepast acht, zulk bevel wijzigen of intrekken.

Artikel 8. *Algemene beginselen.*

In alle rechtsvorderingen en voor alle rechtbanken zal er speciale aandacht worden geschonken aan de beste belangen van het kind.

Artikel 9. *Definitie.*

In dit verdrag betekenen de woorden :

a) « Toegang » : het recht te zorgen voor en toezicht uit te oefenen over het kind, voor zulk tijdperk of tijdperken of op zulke tijdstippen, die de rechtbank, die uitspraak doet, zal bevelen.

b) « Bewaring » : het wettelijk recht de wijze van opvoeding van het kind te bepalen, met inbegrip van de zorg voor en het toezicht over dit kind.

c) « Kind » : iedere persoon, die volgens de wet der rechtbank die uitspraak heeft te doen, de meerderjarige ouderdom niet heeft bereikt. — Werd voorgesteld als wijziging : ieder persoon die volgens zijn persoonlijke wet onder bewaking kan gesteld worden.

Mevrouw Kraemer-Bach herinnert eraan dat de Franse rechtspraak beheerst wordt door het arrest in zake Rivière, dd. 17 april 1953, uitgesproken door de Burgerlijke Kamer van het Hof van Cassatie (Gaz. du Pal., 1953, 2, 13; Revue de Droit international privé, p. 412, met nota van Prof. Battifol). Een geheel nieuwe strekking in zake wetsconflicten wordt aan het licht gebracht, doordat voor de eerste maal het begrip van « woonst » als beslissend naar voren komt, terwijl tot heden de « persoonlijke wet der partijen » werd toegepast. In de zaak Rivière wordt de beoordeling ener echtscheidingszaak onderworpen aan de wet der woonst der partijen en niet aan hun nationale wet.

In tegenwoordigheid der aanzienlijke moeilijkheden en der verschillende strekkingen in de beoordeling der zaak, die zeer dikwijls verbonden zijn met godsdienstige of nationale of gewoonterechtelijke overwegingen, zal het comité zijn moeilijke taak voortzetten en een nieuw verslag op de aanstaande conferentie uitbrengen.

* * *

De International Law Association zal haar aanstaande conferentie houden te New York in augustus 1958.

Charles BOELENS
Oud-Stafhouder.

(1) 40 Deutscher Juristentag : Verslagen van H.H. Duden et V. Caemmerer.

Le rapport sur l'année 1954 de l'I.M.F.

Het recent artikel van dhr Gold, betreffende art. VIII 2(b) van Bretton Woods.

Bachmann, Hans Lütolf Franz. Die britische Sterling- und Devisenkontrolle, Entwicklung und Technik. Zürich 1954.

Brunner Kurt. Das Problem des regionalen Multilateralismus im internationalen Zahlungsverkehr. Proefschrift, Basel 1954.

Dr. Herzfeld. Fragen des Währungsrechts im Lichte des Londoner Abkommens über Deutsche Auslandsschulden. Basel 1954.

Lewald Walter. Zum Problem der interzonalen Geldschulden. Basel 1954.

Die Konvertibilität der europäischen Währungen. Aufsätze von G. Haberler, P. Jacobson, W. Röpke. Zürich, Stuttgart 1954.

Köhler, Gunter. Das schweizerische Devisenrecht und seine Einflüsse auf das Privatrecht. Proefschrift Kiel 1952.

Liebrich Fritz. Elemente des Devisenrechts. Basel 1955.

Rossy, Paul. L'Union européenne de paiements..., et après. Conférence Bâle 1953.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het Rechtskundig "Weekblad"

Conferentie der Jonge Balie te Turnhout

Plechtige openingszitting van 13 oktober 1956

Voordracht van de Heer Procureur des Konings F. Le Paige over : «De Dreyfus-affaire»

In de prachtige zittingzaal van de Rechtbank van eerste aanleg te Turnhout ging op 13 oktober 11. de plechtige openingszitting door van de Conferentie der Jonge Balie. Talrijke hoogwaardigheidsbekleders en magistraten hadden er aan gehouden deze vergadering bij te wonen.

Mr. Herman Van Gorp, voorzitter van de Conferentie, sprak eerst woorden van dank uit tot de Heer Stafhouder en de vooraanstaande aanwezigen, waarna hij als volgt voortging :

Mijn Waarde Confraters,

Twee jaar bestaan we nu, twee jaar is heel kort, te kort om er de geschiedenis van te verhalen, alles ligt nog te fris in het geheugen, en eerst de toekomst zal uitwijzen of we met de stichting dezer Conferentie iets hebben bereikt voor ons beroepsleven, voor de Balie en in 't bijzonder voor de jongere Confraters.

Ik dank in deze Mr. De Cannière die mede het initiatief nam tot de stichting, en de Oud-Stafhouder Mr. Verachtert, en de Raad der Orde die stichting en statuten goedkeurden, en Oud-Stafhouder Mr. Van Hal die ons met raad en daad gedurende die twee jaar terzijde stond. Als verdienstelijk tijdens de afgelopen periode moet ik vermelden Mr. De Cannière om zijn schitterende uiteenzetting op onze werkvergadering en zijn publicatie in het Rechtskundig Weekblad, — en Mr. Pelsmaekers om zijn degelijk en hoogstaand pleidooi in de pleitwedstrijd gehouden in het Hof van Beroep te Brussel waar hij onze Conferentie uitstekend vertegenwoordigde.

Ook Mr. van 't Velt, onze aftredende ondervoorzitter, m'n beste dank en Mr. Paul Levrie, de organisator onzer plechtigheden mag zeker niet worden vergeten.

Hiermede is dan weer een periode afgesloten en een nieuwe begint. Het is niet alleen met een tikje weemoed maar met gemeend spijt dat ik van U mijn jongere Confraters, afscheid neem, om mijn plaats te gaan innemen tussen de ouderen onder ons, of laat ons liever zeggen tussen de meerderjarigen, want de statuten onzer Conferentie hebben nu eenmaal vastgesteld dat men met 18 jaar balie meerderjarig is. U zult moeten toegeven dat die 18 jaar maar een groene meerderjarigheid betekend daar waar ons Burgerlijk Wetboek 21 jaar voorschrijft. Maar het zijn de jongeren die de statuten hebben opgesteld en jongeren zijn nu eenmaal graag vlug meerderjarig.

Rust nu nog enkel op ons de plicht het nieuw gekozen Praesidium in te stellen dat met deze plechtigheid zijn nieuwe taak aanvat.

Ik twijfel er niet aan dat de Voorzitter Mr. Emiel van den Hove d'Ertserijck en de Ondervoorzitter Mr. Jules Van Cauwenbergh, onze Conferentie schitterende diensten zullen bewijzen, Mr. De Cannière blijft als Secretaris, op hem rust de taak de reeds gevormde traditie van dienstvaardigheid en confraterniteit voort te zetten.

Mr. van den Hove mag ik U verzoeken de U toekomende plaats in te nemen.

* * *

De nieuwe voorzitter, Mr. van den Hove d'Ertsen-

ryck, nam daarna het woord om het aftredend bestuur te danken en om hulde te brengen aan de feestrede-naar, de Heer Procureur des Konings Le Paige, die wel had willen aanvaarden de openingsrede uit te spreken.

Hierna volgt de rede van Mr. van den Hove d'Ertserijck :

Mevrouwen,
Mijne Heren,

Een aanzienlijk aantal jonge confraters hebben de laatste jaren onze rangen komen aanvullen. Ik meen dat wij ons over deze beduidende uitbreiding van onze balie mogen verheugen.

Af en toe gaan er stemmen op om er over te klagen dat er teveel jonge afgestudeerden trachten carrière te maken in de advocatuur. Ik deel de bezorgdheid van deze zakelijke publicisten om de bestaansmogelijkheden van onze jonge juristen; maar schuilt er soms niet achter deze belangstelling van buitenstaanders de bijbedoeling de aktiviteits sfeer van de advocaat te zien inkrimpen ?

Onder het impuls van een diepgaande sociale evolutie en een immer voortschrijdende techniek komen de enkelingen voor tal van nieuwe rechtstoestanden te staan. Voor wie de rol van de advocaat begrijpt, komt het naïef voor te menen dat in de konflikten die deze nieuwe rechtsverhoudingen veroorzaken, de advocaat zal kunnen gemist worden of vervangen door een zakenman.

Arbeidsrecht, sociale zekerheid, urbanisatie, openbare hygiëne enz. hebben een ontzaglijk uitgebreide wetgeving tot stand gebracht, een reglementering verwekt, waarvan de overtreding dikwijls met correctie straffen, ja met zware boeten wordt beteugeld. De taak van de advocaat is hier menigvuldig : zijn cliënt de «dura lex» te doen aanvaarden, hem tot sociale gezindheid aan te zetten, vervolgens aan de rechter een rechtspraak te suggereren die een versoepeling moet betekenen van een soms haastig gestemde wet. En voor het geval de nieuwe wettelijke verplichting een verkrachting zou uitmaken van onze grondwettelijke vrijheden of een aantasten van «de rechten van de mens» zulke schendingen onverschrokken aan te klagen.

Werkelijk, indien er nog jonge juristen het aandurven het moeilijk beroep van advocaat te kiezen, wijst dit er op dat zij nog met idealistische betrachtingen bezielde zijn.

Waarde Confrater, Mr. Van Gorp, aan de hand van voorgaande beschouwingen, verdient U onze gelukwensen en dankbetuigingen omdat U twee jaar geleden samen met Mr. de Cannière, het initiatief genomen hebt een Conferentie bij de jonge balie op te richten.

Aan de balie is U de vriendelijke en hoffelijke confrater bij uitstek. Onder uw voorzitterschap kon de nieuw gestichte conferentie in een bijzonder gunstige atmosfeer opgroeien.

De zaken grondig in te studeren, blijft de voornaamste plicht van de advocaat die aan de aanvang van zijn carrière staat, zoals een Handboek uit de XVIe eeuw te Antwerpen uitgegeven, het kernachtig voorschrijft :

« advocati observanda sunt novem »

« de advocaten hebben negen regels te eerbiedigen ».

Ik wil er drie van aanhalen. De eerste luidt als volgt :

« ut partium causas perfecti cognoscant ».

Het is onder de veilige leiding van zijn patroon dat de stagiaire er zich zal aan gewennen zorgvuldig het feitenmateriaal en de rechtskundige elementen te verzamelen.

Het Handboek vermeldt verder als plicht :

« ut in officio gratiose segerant »

zich voorkomend te gedragen in het uitoefenen van het beroep. Hiertoef oefent hij zich onder de wakende hand van de tuchtraad.

En ten slotte vermeldt het handboek :

« ut sint in omnibus veridici ».

De Conferentie van de jonge balie is een uitgelezen midden waarin jonge juristen, intellectuelen, zich gezamenlijk oefenen steeds de feiten in hun konkrete werkelijkheid onvervalst voor te stellen. Zij zullen ook de geweldige evolutie die ons recht ondergaat, naspeuren en beoordelen, voor ogen hebbende dat het de advocaat behoort immer de natuurlijke beschermer te zijn van de menselijke waardigheid.

Het is in de schoot der Conferentie dat onze jonge confraters de bewustheid zullen opdoen van de vrijheid en de onafhankelijkheid van hun beroep. De advocatuur moet steeds het milieu blijven waar ieder zijn opinie met de grootste rechtzinnigheid kan uiten, kostbare traditie in een eeuw waarin de hersenspoeling werd uitgevonden.

Thans valt mij de eer te beurt de openingsredenaar van deze Conferentie in te leiden.

Mijnheer de Procureur des Konings, de Jonge Balie stelt het bijzonder op prijs dat U aanvaard heeft dit jaar de openingsrede te houden.

Wij weten welke kennis en ervaring U in het zeer uitgebreid domein van het recht verworven heeft. Bij ieder misdrijf ontwaart U onmiddellijk met een verbazende scherpzinnigheid de psychologische weerslag van de bestraffing op de delinkwent en de mogelijke gevolgen van het misdrijf zelf voor de samenleving.

Niettegenstaande Uw drukke beroepsbezigheden in het Parket en in de bestuurscommissies van verscheidene strafinrichtingen evenals in het Comité van wederaanpassing, waar U een grote ervaring ten nutte stelt van talrijke veroordeelden, komt U ons heden namiddag vergasten op een hoogstaande voordracht, want Uw rechtskennis wordt overkoepeld door een brede cultuur, een grote belezenheid en een benijdenswaardig talent van conferencier.

Wij zijn U dankbaar omdat U als onderwerp de Dreyfus-affaire gekozen heeft. Deze beroemde zaak uit het naaste verleden heeft reeds haar plaats ingenomen in de geschiedenis. U geeft ze aan de leden van de balie en aan een uitgelezen schaar van toehoorders ter overweging. Ook voor ons, Juristen, blijft de geschiedenis de « magistra vitae » de grote lerares.

* * *

Hierop neemt de Heer Procureur des Konings, Le Paige, het woord.

In een schitterende improvisatie aan de hand van steekkaarten en monografieën waar hij nu en dan gepast en boeiend uittreksels uit voordraagt, zet hij de « Dreyfus-affaire » uiteen en onderhoudt hij gedurende meer dan twee uur, een aandachtig luisterend publiek. Deze causerie eenvoudigweg niet saam te vatten, door de talrijke spitsvondige opmerkingen, had als raam waarop zij werd gebouwd ongeveer volgende ondergrond.

De Dreyfus-affaire is een uiteraard duister en volgens spreker steeds onopgelost spionnageraadsel.

In 1894 kwam in de handen van de Franse militaire instanties een stuk, tot de Duitse militair-attaché te Parijs, kolonel von Schartzkoppen, gericht; hieruit bleek dat een onbekende verraad pleegde, met geheime inlichtingen, in het stuk als in een « bordereau » opgesomd, aan laatstgenoemde over te maken.

Wegens gelijkenis van geschriften werd eerst kapitein Dreyfus wegens dit feit door de krijgsraad te Parijs tot deportatie veroordeeld, en daarna kommandant Esterhazy vrijgesproken.

Met inachtneming van de ongelooflijke tegenstrijdigheden onder de tot experten aangestelde grafologen, was deze vrijspraak verrechtvaardigd; de weigering om de veroordeling van kapitein Dreyfus te herzien was het echter niet; intussen was ook gebleken dat tegen Dreyfus een « geheim dossier » tijdens de beraadslaging aan de rechter onregelmatig overgemaakt was geworden.

Met zijn bombastisch manifest « J'accuse » trad de beroemde schrijver Emile Zola in het strijdperk; de thesis van de herziening staaft hij met losse beweringen en ongegronde veronderstellingen; hij werd wegens laster tegen de tweede krijgsraad, dewelke Esterhazy vrijgesproken had, veroordeeld, volgens spreker terecht.

Enige maanden later kwam het aan de dag dat, om de bewijzen ten laste van Dreyfus te staven, een vals stuk gefabriceerd was geworden; de professionele schriftvervalser Mozes Lehman, die het opgemaakt had, was intussen in een hotelkamer doodgewurgd aangekomen geworden. Luitenant-kolonel Henry, die het feit op zich nam, en van het vals stuk ongetwijfeld gebruik had gemaakt, werd eveneens in zijn cel met doorgesneden slagader aangekomen. Deze twee tragische moorden bleven onopgelost.

Onder de ontroering, door dit alles teweeggebracht, werd de herzieningskampagne onweerstaanbaar en werd Dreyfus voor de Krijgsraad te Rennes verzonden; hij werd er echter opnieuw veroordeeld, doch mits verzachtende omstandigheden, slechts tot tien jaar deportatie. Hij bekwam genade.

Later bleek het, dat in het dossier, niet minder dan drie valse stukken ten laste van Dreyfus voorkwamen; hieruit volgde de tweede herziening, ditmaal zonder verzending naar een krijgsraad, wat eigenlijk volgens spreker alles behalve juridisch is.

Verder leefde Dreyfus, als onbeduidend mens, onopgemerkt, hij nam eervol deel aan de oorlog 1914-1918 en stierf in 1935.

* * *

Deze merkwaardige rede werd langdurig toegejuicht. Tot slot sprak de Heer Stafhouder Mr. Schuermans de gebruikelijke repliek uit in de volgende termen.

* * *

De geachte spreker heeft de conclusie getrokken die de staande magistratuur het meest tot eer strekt.

Zolang wij in ons land magistraten van het parket tellen die kunnen zeggen: « de feiten zijn niet bewezen », « ik eis de vrijspraak », kunnen de burgers verzekerd zijn dat het gerecht zich in goede handen bevindt.

De zaak Dreyfus heeft Frankrijk hartstochtelijk geboeid en verdeeld: het proces vernederde het land, de passie had de rechters besmet.

1894. Op het Ministerie van oorlog verdwijnen documenten; alleen een officier van de generale staf kon ze verduisteren.

Wie is de schuldige? Volgens bepaalde stukken is

de eerste letter van zijn naam een D. Onderzoek van de naamlijsten onder de letter D.: kapitein Dreyfus, een stipte, verstandige, onsympatieke officier, vreemd aan de kaste en jood: beter kon men niet vinden.

Een dwaze redenering die aan de kritiek niet kon weerstaan.

De minister van oorlog is hiervan overtuigd. Hij weet dat het de vrijspraak betekent. Daarom neemt hij zijn toevlucht tot andere middelen. Het geheim dossier: samengesteld door een verachtelijk personnage, Kommandant Henri, wordt overgemaakt aan de Voorzitter van de Krijgsraad. De verdediging kan er geen kennis van nemen.

Zij weet zelfs van die mededeling niets af.

De Krijgsraad van Parijs kan niet weerstaan aan de argumenten van het geheim dossier waarvan de enige waarde hierin bestaat dat de stukken getekend zijn: Generaal Lemerrier.

Dreyfus wordt veroordeeld tot verbanning naar het Duivelseiland.

De toezienaar van het gouvernement, Luitenant Kolonel Picquart, kan geen bevrediging vinden en de zaak kwelt hem.

De politiek had zich reeds van de zaak meester gemaakt. Na de veroordeling laat ze de zaak niet los.

Links prodreyfus: Zola komt tussen ten voordele van Dreyfus met zijn beroemd pamflet: « J'accuse ».

Rechts antidreyfus: De pers: le Temps, la Libre Parole, la Cocarde, zelfs la Croix, want de financiële krach van de katholieke instelling « l'Union Générale » weegt zwaar op de « bourgeoisie ».

Ook hiervoor moet een schuldige worden gevonden: het joodse kapitaal ruïneert de bank van de « bourgeoisie ». Kapitein Dreyfus is jood, dus verrader.

Dreyfus voorziet zich in cassatie. Het Hof, verheven boven het gewoel, verbreekt het vonnis van Parijs en verwijst de zaak naar Rennes. Rennes veroordeelt tot tien jaar hechtenis.

Dreyfus wordt begenadigd, en neemt aan.

Luitenant Kolonel Picquart, de toezienaar van het Gouvernement bij het proces te Parijs, — die inmiddels voor zijn tussenkomsten ten voordele van Dreyfus tot driehonderd dagen gevangenisstraf was verwezen, met uitsluiting uit het leger — wil zich niet gewonnen geven.

Door zijn bemiddeling: nieuwe verbreking. Het Hof verbreekt het vonnis van Rennes en verklaart Dreyfus onschuldig; treft aldus een beslissing ten gronde.

Dit arrest werd gekritiseerd maar is naar Mr Maurice Garçon, de eminente Parijse advocaat, volstrekt wettelijk.

Na twaalf jaar, in 1906, is Dreyfus in ere hersteld.

Ongetwijfeld is het rampzalig wedervaren van Dreyfus ontroerend.

Ongetwijfeld voelde Frankrijk zich schuldig jegens deze man, vermits het hem in eer en militaire bevorderingen herstelde en hem vereerde met de « Légion d'honneur ».

Ongetwijfeld is de pers de grenzen welke zij zich zou dienen op te leggen, te buiten gegaan.

Ongetwijfeld werden de politieke passies aangehitst door duistere drijfveren.

Maar behoort dit alles niet tot het verre verleden? En moet men niet besluiten met Mr. Maurice Garçon: « quelques jeunes avocats pour qui "l'affaire" n'est qu'un événement historique en rappelaient entre eux les péripéties. Deux ou trois anciens qui avaient vécu les temps troubles du procès Zola se mêlèrent au groupe. Le ton s'éleva. En un instant des mots excessifs furent prononcés. Il fallut le sourire indulgent des jeunes gens devant ces fureurs anciennes pour faire com-

prendre que le temps n'est plus où l'on se battait pour ou contre Dreyfus. »

Mijn beste jongere confraters, kunnen wij instemmen met het besluit van Mr. Maurice Garçon?

Wel, ik geloof het niet.

Zeker zult U niet meer strijden vóór of tegen Dreyfus. Maar U zult altijd te kampen hebben vóór het Recht en U zult de voortzetters zijn van onze eminente confraters: Demange, Labori, en Leblois in hun strijd voor Dreyfus, in hun strijd tegen het onrecht en tegen het kwaad.

Eerwaarde Pater De Coninck, der Jezuïeten, hield te Turnhout in 1945 een conferentie over de Duitse concentratiekampen, waar hij zelve lang gevangen was geweest.

Nog uitgemergeld door het regime, verklaarde hij dat hij geen haat droeg tegen de Duitsers; dat de Duitsers in tegendeel enkel de werktuigen waren geweest van de geest van het kwaad, die meer bijzonder tot uiting komt door dit of dat orgaan, in deze of die plaats, al naar gelang de omstandigheden.

Dat de geest van het kwade weldra elders tot uiting zou komen; dat het zeer goed mogelijk was dat hij zich zou openbaren in sommige van de tegenstrevers van datzelfde Duitsland, dat mogelijk geroepen zou zijn de kampioen te worden van de geest van het goede.

Meent U niet dat deze profetische woorden voor een groot deel zijn verwezenlijkt?

Demange, de oude katholieke, verdediger van de jood.

Labori, de Ariër, verdediger van de Israëliet, neergekogeld omdat hij de advocaat is van de jood.

Leblois, raadsman van kolonel Picquart, die met hem strijdt om het recht te doen zegevieren in deze jood, waarvoor Picquart een afkeer had.

Dat is de zending van de advocaat: de strijd voor het goede en voor het recht.

De gelegenheden zullen U, beste jongere confraters, niet ontbreken deze zending voort te zetten.

Ongetwijfeld zult U niet allen een Dreyfus zaak te behandelen hebben, maar elke dag zult U het Uwe bij te dragen hebben ter bevordering van het Recht.

U zult waarschijnlijk de meest nederige en bescheiden taken te vervullen hebben. Ik zou bijna zeggen de taak van een moeder. Van die werkzame, trouwe, volhardende moeders, welke de sterke zonen baren waaraan wij zoveel nood hebben.

Na lang zwoegen, zoals zij, zult U zich gevormd hebben tot de advocaat welke de Balie behoeft. Dan zult U misschien ooit de onuitsprekelijke vreugde kennen, zoals Demange, Labori en Leblois, een zoon — Dreyfus — zich snikkend te zien werpen in de armen van zijn in-eer-herstelde-vader.

* * *

Deze conferentie werd besloten door een receptie, waarna een souper plaats had te Kasterlee.

Vlaamse Juristen,

abonneert U

op het

Rechtskundig Weekblad

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer. — 21 juni 1955.

Voorzitter : M. De Clippele.

Raadsheer-Verslaggever : M. Rutsaert.

Advocaat-Generaal : M. Ganshof Van der Meersch.

Verkeersbelasting op de voertuigen. — Vereiste voor het terugbrengen tot een derde (art. 5 van de wet van 10 augustus 1950).

Waar artikel 5 van de wet van 10 augustus 1950 het terugbrengen tot een derde voorziet van de verkeersbelasting voor de voertuigen, die wegens hun aard, hun bestemming of hun speciale aanwending slechts gedurende ten hoogste 90 dagen per jaar op de openbare weg gebruikt worden voor het vervoer van enigerlei goederen of voorwerpen, wordt daarbij alleen het geval bedoeld, waarin het aldus beperkte gebruik het noodzakelijke gevolg is van de aard, de bestemming of de speciale aanwending van het voertuig.

In de zin van de wet is het niet voldoende dat de gebruiker met het oog op de organisatie of de omzet van zijn onderneming, het gebruik van het voertuig tot het hierboven vermelde aantal dagen zou beperken; het beperkte gebruik moet integendeel voortvloeien uit de objectieve omstandigheden van de bestemming of special aanwending, die uiteraard een ruimer gebruik moeten uitsluiten.

Door aan te nemen dat het beperkte gebruik mag afhangen van de wil van de gebruiker, namelijk van de organisatie van het vervoer zijner goederen en de omzet van de onderneming, heeft het bestreden arrest dienvolgens de in het middel aangehaalde wetsbepalingen geschonden.

???

Gelet op het bestreden arrest, op 16 december 1953 gewezen door het Hof van Beroep te Gent;

Over het enig middel, schending van artikelen 97 en 112 van de Grondwet en 5 van de wet van 10 augustus 1950, houdende wijziging van verkeersbelasting op de autovoertuigen;

doordat het bestreden arrest beslist dat aan een voertuig, dat alleen wordt gebruikt voor het vervoer van provisieaardappelen van oogst tot maart, alsmede voor enkele leveringen aan het leger, een speciale bestemming gegeven wordt in de zin van artikel 5 van de wet van 10 augustus 1950 en de bij dit artikel voorziene vermindering van verkeersbelasting toepasselijk is zo uit deze aanwending een beperkt gebruik moet voortvloeien,

dan wanneer uit de termen van artikel 5 van de wet van 10 augustus 1950 en inzonderheid uit de memorie van toelichting betreffende deze wet blijkt, dat dan alleen aan een voertuig een speciale aanwending wordt gegeven in de zin van de wet, wanneer uit de aanwending noodzakelijkerwijze een beperkt gebruik moet voortvloeien. Om te kunnen aannemen dat een speciale aanwending aan een voertuig wordt gegeven, moeten er a priori bestaande elementen voorhanden zijn, die een beperkt gebruik voor gevolg hebben; het beperkt gebruik mag niet kunnen toegeschreven wor-

den aan de geringe omvang van de zaken die door de houder van het voertuig worden gedreven of aan bijzondere schikkingen die door de houder werden getroffen;

Overwegende dat het geding het voertuig betreft hetwelk door verweerder gebruikt wordt voor het vervoer van provisieaardappelen van augustus tot maart, alsmede voor enkele leveringen aan het leger;

Overwegende dat, waar artikel 5 van de wet van 10 augustus 1950 het terugbrengen tot een derde voorziet van de verkeersbelasting voor de voertuigen, die wegens hun aard, hun bestemming of hun speciale aanwending slechts gedurende ten hoogste 90 dagen per jaar op de openbare weg gebruikt worden voor het vervoer van enigerlei goederen of voorwerpen, daarbij alleen het geval bedoeld wordt waarin het aldus beperkt gebruik het noodzakelijke gevolg is van de aard, de bestemming of de speciale aanwending van het voertuig;

Overwegende dat het naar de zin van de wet niet volstaat, dat de gebruiker, met het oog op de organisatie of het zakencijfer van zijn onderneming, het gebruik van het voertuig tot hogervermeld aantal dagen zou beperken; dat integendeel het beperkt gebruik moet voortvloeien uit de objectieve omstandigheden van de bestemming of speciale aanwending, die uiteraard een breder gebruik moeten uitsluiten;

Overwegende dat de bestreden beslissing, dienvolgens, door aan te nemen dat het beperkt gebruik mag afhangen van de wil van de gebruiker, namelijk van de organisatie van het vervoer zijner goederen en het zakencijfer der onderneming, de in het middel aangeuide wetsbepalingen geschonden heeft;

Om die redenen,

Verbreekt het bestreden arrest;

Beveelt dat melding van onderhavig arrest zal worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing; Veroordeelt verweerder tot de kosten;

Verwijst de zaak naar het Hof van Beroep te Luik.

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer. — 5 december 1955.

Voorzitter : M. Fettweis.

Raadsheer-Verslaggever : M. Bareel.

Eerste Advocaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

Arbeidsongeval. — Betekenis van het begrip «weg naar en van het werk».

Naar luid van artikel 1, tweede en derde lid, van het wetsbesluit van 13 december 1945, moet door de weg naar en van het werk worden verstaan de door de arbeider normaal af te leggen weg om zich van zijn verblijfplaats naar de plaats, waar hij zijn werk verricht, te begeven of omgekeerd, en ook de normale weg, die de arbeider moet afleggen om zich naar de plaats te begeven, waar de lonen worden uitbetaald en om ervan terug te keren.

Uit deze omschrijvingen van de weg naar en van het werk alsmede uit de voordracht aan de Regent, welke aan voormeld wetsbesluit voorafgaat, blijkt dat dit ten doel heeft voorzieningen te treffen met het oog op de vergoeding van ongevallen, die zich hebben voorgedaan op een moment dat en in de omstandigheden waarin de arbeider of de bediende zich niet meer bevindt in het tijdsverloop van het verrichten van de werkzaamheden, waartoe hij door zijn werkgever werd gebruikt.

Orban t/ Gemeenschappelijke Verzekeringskas
«La Belgique industrielle» en Skirole.

Gelet op het bestreden arrest, op 17 maart 1955 door het Hof van Beroep te Luik gewezen;

1. Oever de voorziening van Orban, beklagde, enkel ingesteld tegen de beslissingen welke ten laste van aanlegger waren over de vordering der burgerlijke partij, Gemeenschappelijke Verzekeringskas «La Belgique Industrielle» :

Over het enig middel, schending van de artikelen 1, 2 en 5 van de besluitwet van 13 december 1945, betreffende de vergoeding der schade voortspruitende uit ongevallen die zich op de weg naar of van het werk voordoen, van artikel 12 van de wet van 10 juli 1951 waarbij de toepassingsduur van de besluitwet van 13 december 1945 verlengd wordt, van artikelen 1, 19, inzonderheid 19, lid 3, en 20 van de wet van 24 december 1903 op de vergoeding der schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen en van de wijzigende wetten, samengeordend bij koninklijk besluit van 28 september 1931, gewijzigd en aangevuld bij het koninklijk besluit n° 305 van 31 maart 1936, bij de besluitwetten van 9 juni en 22 november 1945, en bij de wetten van 20 maart 1948 en 10 juli 1951; van artikel 22 van de wet van 11 juni 1874 betreffende de verzekeringen, van de artikelen 1382, 1383 en 1384 van het Burgerlijk Wetboek en van artikel 97 van de Grondwet,

doordat het bestreden arrest onvankelijk verklaard heeft de steling van burgerlijke partij van de Gemeenschappelijke Verzekeringskas «La Belgique Industrielle» tegen aanlegger in verbreking, beklagde, ten aanzien van de uitgaven door haar gedaan ten behoeve van de getroffen Gérard, en dientengevolge ten laste van Orban veroordelingen gewezen heeft en akte genomen heeft van de reservaties welke vóór de rechtbank dienen te worden berecht, door te steunen hierop dat Orban, waar hij aangenomen heeft zijn werkmakker Gérard op de duozitting van zijn motorrijwiel naar huis te brengen zich niet bevond in de vervulling van de werkzaamheden waartoe hij door zijn werkgever gebruikt werd en dat hij zondende een persoonlijk, aan zijn werkzaamheden vreemd risico genomen had, ofschoon het arrest anderzijds in feite vaststelt dat Gérard en Orban, werkmakkers bij dezelfde werkgever, allebei op de terugweg van de arbeid waren toen het ongeval plaats greep, waarvoor Orban met de genaamde Skirole verantwoordelijk is,

dan wanneer, al bepaalt artikel 19 van de samengeorende wetten op de arbeidsongevallen dat de getroffen (en bijgevolg de in zijn rechten getreden verzekeraar) de gemeenrechtelijke vordering tegen de voor het ongeval verantwoordelijke personen behoudt, het evenwel uitdrukkelijk het geval uitsluit waarin de verantwoordelijke persoon het bedrijfshoofd, zijn werkman of gelastigde is en enkel een onvrijwillige fout of een onvrijwillige inbreuk begaan heeft, en dan wanneer de besluitwet van 13 december 1945 de bepalingen

van de wetten op de vergoeding van de schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen toepasselijk maakt op de ongevallen die zich op de weg naar en van het werk voordoen en te wijten zijn aan een risico dat hoe dan ook verband houdt met de noodzakelijkheid voor de arbeider te reizen om zich van de plaats waar hij verblijft te begeven naar de plaats waar hij het werk verricht, en omgekeerd, zodat de gemeenrechtelijke vordering uit hoofd van het betwist ongeval dat zich op de weg naar of van het werk voorgedaan had, niet ontvankelijk diende te worden verklaard tegen Orban, werkmakker van Gérard;

Overwegende dat verweerster in haar hoedanigheid van gestelde in de rechten en verbintenissen van haar verzekerde, de naamloze vennootschap «Usines à Tubes de la Meuse», ten laste van aanlegger, die althans ten dele verantwoordelijk werd verklaard voor de schadelijke gevolgen van de onvrijwillige slagen en verwondingen aan Gérard toegebracht, de terugbetaling vorderde van de forfaitaire vergoedingen welke zij, bij toepassing van de wetgeving op de vergoeding van de schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen, aan voormelde getroffen betaald had;

Overwegende dat het bestreden arrest vaststelt dat aanlegger en Gérard werkmakkers waren bij dezelfde werkgever, de naamloze vennootschap «Usines à Tubes de la Meuse», en dat het ongeval zich voorgedaan heeft toen beiden — Gérard gezeten op de duozitting van het door aanlegger bestuurde motorrijwiel — terugkwamen van hun werk en zich bevonden op de weg naar of van het werk;

Overwegende dat het arrest voormelde vordering van verweerster ten onrechte toewijst in de grenzen van het deel verantwoordelijkheid hetwelk bevonden werd op aanlegger te rusten, om de reden dat, waar hij aanvaardde zijn werkmakker naar huis te brengen aanlegger zich niet bevond in de vervulling van de werkzaamheden waartoe hij door zijn werkgever gebruikt werd en dat aanlegger zodoende een persoonlijk, aan zijn werkzaamheden vreemd risico genomen had en te dien opzichte niet beschermd was door de wetten op de arbeidsongevallen;

Overwegende dat, naar luid van artikel 1, 2e en 3e lid, van de besluitwet van 13 december 1945, als de weg naar en van het werk dient verstaan de door de arbeider normaal af te leggen weg om zich van zijn verblijf of van de plaats waar hij zijn werk verricht te begeven, of omgekeerd, en ook de normale weg die de arbeider moet afleggen om zich naar de plaats te begeven waar de lonen worden uitbetaald en om ervan terug te keren;

Overwegende dat uit deze omschrijvingen van de weg naar en van het werk alsmede uit de voordracht aan de Regent welke aan voormelde besluitwet voorafgaat, blijkt dat dezelve tot doel heeft voorzieningen in te voeren met het oog op de vergoeding van ongevallen die zich voorgedaan hebben op een moment dat en in omstandigheden waarin de arbeider of de bediende zich niet meer bevindt in de loop van het verrichten van de werkzaamheden waartoe hij door zijn werkgever gebruikt werd;

Dat eruit volgt dat de bestreden beslissing niet wettelijk met redenen omkleed en dat het middel gegrond is;

II. Over de voorziening van Skirole, beklagde, enkel ingesteld tegen de beslissing over de publieke vordering :

Overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

Om die redenen,

Verbreekt het bestreden arrest, doch enkel in zover het, beslissende over de burgerlijke vordering door verweerster tegen aanlegger ingesteld: 1) het deze veroordeelt tot betaling van 52.796,50 frank met de gerechtelijke interesten en tot de kosten in beide gedingen door verweerster gedaan voor haar vordering betreffende de uitgaven ten behoeve van Gérard; 2) het aan verweerster akte verleent van de door haar geuite reservaties en voormelde burgerlijke vordering tot voortzetting der zaak naar de eerste rechter verwijst;

Verwerpt de voorziening van Skirole;

Beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Veroordeelt aanlegger Skirole en verweerster elk tot de helft der kosten;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van Beroep te Brussel.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6e Kamer. — 19 april 1956.

Voorzitter: M. Eyben.

Raadsheren: M.M. Halleman en Van der Haegen.
Advocaten: Mrs Baeté (Leuven) en Beyaert (Luik).

Vatbaarheid voor hoger beroep. — Afzonderlijke eisen van verschillende partijen.

Wanneer de door ieder van de partijen ingestelde eisen afzonderlijke vorderingen uitmaken als steunende op de schennis van een individueel recht, moet iedere eis onderscheidenlijk beschouwd worden ten aanzien van de bepaling van de vatbaarheid voor hoger beroep; niet ter zake doende is het feit, dat de eisen wegens verknochtheid door de eerste rechter zijn samengevoegd, daar de samenvoeging op een andere grondslag dient te rusten dan de bepaling van de vatbaarheid voor hoger beroep.

Broos t/ Van Renterghem.

Gezien in regelmatige uitgifte overgelegd het vonnis der rechtbank van Koopkandel van Leuven de dato 11 december 1953 samen met de geregistreerde akte van beroep dato 27 februari 1954;

Overwegende dat bij inleidend exploit d.d. 15 februari 1952 huidige appellant eerste geïntimeerde gedagvaard heeft tot betaling van een som van 18.449 fr. met de vergoedende en de gerechtelijke interesten, op grond van de verantwoordelijkheid door deze geïntimeerde opgelopen in een verkeersongeval; dat in dato 25 april daaropvolgend geïntimeerden appellant gedagvaard hebben tot betaling van 7.581,50 frank aan eerste geïntimeerde en 1.000 fr. aan tweede geïntimeerde, dit alles met de vergoedende en de rechterlijke interesten, op grond van de verantwoordelijkheid die zij aan appellant verwijten in hetzelfde ongeval;

Overwegende dat, vermits de eisen door ieder der partijen ingesteld afzonderlijke eisen uitmaken als

steunende op de schennis van een individueel recht, iedere eis onderscheidenlijk dient beschouwd ten aanzien van de bepaling van de aanleg; dat ondoeltreffend is het feit dat de eisen als verknocht werden samengevoegd door de eerste rechter daar de samenvoeging op een andere grondslag dient te rusten dan de bepaling van de aanleg;

Overwegende dat het bedrag van iedere eis het bedrag van de laatste aanleg niet te boven gaat; dat derhalve het beroep onontvankelijk is.

Om deze redenen,

Het Hof,

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935 waarvan toepassing werd gedaan;

Verklaart het beroep onontvankelijk;

Verwijst appellant in de kosten.

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e Kamer. — 24 december 1955.

Voorzitter: M. Bossaert.

Raadsheren: M.M. Verougstraete en Axters.

Advocaat-generaal: M. Matthys.

Advocaten: Mrs Mosselman en Van Impe.

Echtscheiding. — Recht tot verzet door de in wettelijke gemeenschap van goederen gehuwde vrouw tegen de uitbetaling in handen van haar echtgenoot van aan de gemeenschap toekomende gelden.

Uit de artikelen 270 B.W. en 869 Rv. in hun samenhang en onderling verband beschouwd, vloeit voort dat de verzegeling niet de enige maatregel is, die de echtgenote gedurende de procedure tot echtscheiding of tot scheiding van tafel en bed kan nemen om haar rechten te vrijwaren.

Artikel 270 B.W. is niet limitatief.

De in wettelijke gemeenschap van goederen gehuwde eigenares «in habitu» van haar deel in de gemeenschap, heeft aldus het recht verzet te doen tegen de uitbetaling in handen van haar echtgenoot van penningen, die aan de gemeenschap toekomen.

Het verzet moet niet en kan zelfs niet geschieden in de vorm van een derden-beslag.

Aan de schuldenaar van de gemeenschap kan de verplichting worden opgelegd het bedrag van zijn schuld te consigneren.

Ofschoon de vordering niet steunt op artikel 268 B.W. mocht de rechter in kortgeding niettemin krachtens zijn gewone bevoegdheid kennis nemen van het geschil, omdat de zaak spoedeisend is en de gevorderde maatregel een voorlopig karakter vertoont.

Verrept t/ Rosie e.a.

Gezien de stukken, o.m. het bevelschrift tussen partijen verleend door de heer Voorzitter van de Rechtbank van eerste aanleg te Gent, zetelende in kortgeding, op 23 augustus 1955;

Overwegende dat het hoger beroep tijdig en regelmatig ingesteld werd;

Overwegende dat de derde geïntimeerde geen pleitbezorger heeft gesteld;

Overwegende dat de wettelijke grondslag van de door Rossie Maria in kortgeding gestelde vordering besloten ligt in de artikelen 270 B.W. en 869 W.B.R. in hun samenhang en onderling verband, waaruit vloeit dat de zegellegging niet de enige maatregel is die de echtgenote gedurende de procedure in echtscheiding of in scheiding van tafel en bed kan nemen om haar rechten te vrijwaren;

dat gemeld artikel 270 B.W. niet limitatief is;

dat aldus Rossie Maria, gehuwd onder het stelsel der wettelijke gemeenschap en eigenares «in habitu» van haar deel der gemeenschap, het recht heeft verzet te doen tegen de uitbetaling in handen van haar echtgenoot van penningen die aan de gemeenschap toebehooren;

Overwegende dat het verzet niet moet en zelfs niet kan geschieden in de vormen van het derden-beslag (Verbr. 7.1.1860, Pas. 1860, I, 38);

Overwegende dat het gezag van gewijsde aan het arrest van het arbeidsgerechtshof verbonden ter zake niet in het gedrang komt;

dat immers de eis er niet toe strekt te horen zeggen dat Rossie Oscar voorlopig zijn schuld niet zal moeten betalen;

Overwegende dat de regel volgens dewelke voorraad verschuldigd is aan de titel wel verenigbaar is met de verplichting die aan de schuldenaar van de gemeenschap opgelegd wordt het bedrag van zijn schuld te consigner (Moreau, Juridiction des référés, n° 178 en nota bl. 124);

Overwegende dat ofschoon de vordering niet gesteund is op art. 268 B.W. de rechter in kortgeding niettemin krachtens zijn gewone bevoegdheid kennis mocht nemen van het geschil, wijl er dringendheid bestaat en de gevorderde maatregel een voorlopig karakter vertoont;

Overwegende dat partijen breedvoerig uitweiden over aangelegenheden die de grond van het geschil, namelijk de waarde van het verzet raken;

Overwegende dat de rechter in kortgeding enkel diende te onderzoeken of de door Rossie Maria ingeroepen redenen voldoende ernstig schenen om de gevorderde bewarende maatregel te rechtvaardigen; dat ter zake zulkdanige redenen voorhanden zijn;

Overwegende dat het vanwege appellant niet opgaat te beweren dat het bevelschrift vervallen is doordat geïntimeerden het niet hebben uitgevoerd;

dat, waar tengevolge van het beroep het geschil in zijn geheel aan het oordeel van het Hof onderworpen wordt, Rossie Maria en Rossie Oscar het best niet waagden een voor hervorming vatbaar bevelschrift uit te voeren;

Overwegende dat ten aanzien van de belangen die op het spel staan de beslissing omtrent de gronden van het verzet geen uitstel duldt;

dat dienvolgens het incidenteel beroep als ongegrond dient afgewezen en het bevelschrift a quo dient bevestigd mits hierna bepaalde wijzigingen en aanvullingen;

Om deze redenen :

Het Hof,

Gelet op art. 24 van de wet van 15 juni 1935,

Alle verdere en strijdige besluiten als ongegrond verwerpende,

Wijzende bij verstek tegen derde geïntimeerde, De Maere, en op tegenspraak tegenover de andere partijen,

Verklaart het hoofdzakelijk en het incidenteel beroep ontvankelijk doch ongegrond,

Bevestigt dienvolgens het bevelschrift a quo; zegt dat de uitvoering van het arrest van het arbeidsgerechtshof dd. 11 juli 1955 ten laste van Oscar Rossie niet zal doorgevoerd worden mits het storten, in de consignatiekas te Gent, op naam van Verrept Jan-Constant en van Rossie Maria, van de hoofdsom, de interesten en het bedrag der gedingskosten, zulks binnen de drie dagen na de betekening van onderhavig arrest;

Stelt op 15 februari 1956 de termijn binnen dewelke Rossie Maria het tussen de partijen opgerezen geschil omtrent de waarde van het verzet bij de bevoegde rechtbank aanhangig moet maken;

Verwijst appellant in de 4/5 en geïntimeerden Rossie in het overige 1/5 van de kosten van de aanleg.

HOF VAN BEROEP TE GENT

2e Kamer. — 6 juli 1955.

Voorzitter : M. Maraite.

Raadsheren : M.M. Verougstraete en Gerniers.

Advocaat-Generaal : M. De Hoon.

Advocaten : Mrs Mathei (Antwerpen) en Standaert.

1. **Daad van koophandel. — Verhuring van het onroerend goed, waarin de verhuurde handelszaak gedreven wordt. — Bevoegdheid van de rechtbank van koophandel.**
2. **Overeenkomsten. — De vordering tot schadevergoeding wegens wanprestatie omvat impliciet de vordering tot ontbinding van de wederkerige overeenkomst.**
3. **Hoger beroep. — Het verbod van art. 464 Rv. is niet van openbare orde.**

1. *Het verhuren van het onroerend goed, waarin de handelszaak gedreven wordt, ter gelegenheid van de verhuring van de handelszaak is niet vreemd aan de handel en moet dus krachtens artikel 2 van de wet van 15 december 1872 geacht worden een handelsdaad te zijn. Bijgevolg is de rechtbank van koophandel bevoegd kennis te nemen van een geschil omtrent de verhuring van dat onroerend goed.*
2. *De vordering tot schadevergoeding wegens wanprestatie van de tegenpartij veronderstelt de ontbinding van de wederkerige overeenkomst (i.c. huur-overeenkomst), welke ontbinding moet beschouwd worden als impliciet samen met de schadevergoeding te zijn gevorderd.*
3. *Het verbod nieuwe eisen in hoger beroep in te stellen (artikel 464 Rv.) is niet van openbare orde en de rechter behoeft het dus niet ambtshalve toe te passen, indien het door de tegenpartij niet is ingeroepen.*

De Vuyst A. t/ De Vuyst cons.

Advies O. M.

De door appellant, bij inleidend deurswaarders-exploot dd. 24 maart 1950, vóór de rechtbank van koophandel te Gent ingestelde rechtsvordering strekte tot de aflevering van een hem door zijn grootouders, de echtgenoten De Vuyst Gustave-De Vos Rosalie zo beweerd in huur gegeven eigendom, met daarin geëxploiteerde handelszaak in drogerijen, verven en vernissen, gelegen te St.-Amandsberg, Antwerpsesteenweg n° 124, met veroordeling tot betaling door oorspronkelijke verweerders, erfgenamen of rechtsopvolgers van voornoemde verhuurders van een bedrag, 500 frank groot, per dag vertraging bij deze aflevering, en van een schadeloosstelling van 50.000 frank wegens het sluiten van bedoelde handelszaak op 15 januari 1950.

Waar oorspronkelijke verweerders het bestaan van de door oorspronkelijke aanlegger ingeroepen huur-overeenkomst betwistten, hebben zij echter vooreerst de onbevoegdheid «*ratione materiae*» van de rechtbank van koophandel opgeworpen, omdat — naar hetgeen zij voorhielden, en thans nog staande houden — het geschil de verhuring tot voorwerp heeft van een huis, dat weliswaar gedeeltelijk bestemd was tot de exploitatie van een handel, doch eveneens tot de private woning, zodat de rechtshandeling, waarop de vordering gegrond is, ten opzichte van verweerders een gemengd en ondeelbaar kenmerk vertonende, deels civiel — deels handelsrechtelijk, de burgerlijke rechter uitsluitend zou bevoegd zijn om van dergelijk geschil kennis te nemen.

De rechtbank van koophandel te Gent is, bij vonnis op tegenspraak dd. 4 mei 1950, deze stelling bijgetreden en heeft zich dus onbevoegd verklaard.

Tegen bedoelde beslissing heeft oorspronkelijke aanlegger binnen de wettelijke termijn, in regelmatige vorm en ontvankelijk beroep ingesteld.

I. Wat de bevoegdheid betreft :

De huurovereenkomst, grondslag van de oorspronkelijke rechtsvordering, en die naderhand, op 21 oktober 1952, door geïntimeerden uitdrukkelijk werd aanvaard, werd gesloten tussen partijen, waarvan de toenmalige verhuurders — de echtgenoten De Vuyst-De Vos — ongetwijfeld dienen te worden beschouwd als kooplieden of handelaars, vermits uit de bewoordingen van deze overeenkomst duidelijk blijkt dat zij in het in huur gegeven onroerend goed, dat hun tevens tot woning diende, de eveneens door hen aan appellant in huur gegeven handelszaak in drogerijen, verven en vernissen samen exploiteerden.

Naar luid van artikel 2 — laatste lid — der wet dd. 15 december 1872, houdende titels I tot IV van boek I van het Wetboek van Koophandel, wordt bij de wet als daad van koophandel geacht : «*elke verbintenis van kooplieden, tenzij bewezen is dat zij een oorzaak heeft, die vreemd is aan de koophandel*».

Uit de bewoordingen zelf van deze wetsbepaling, alsmede uit de voorbereidende werken van de wet dd. 15 december 1872 (zie : Nyssens en De Baets : «*Commentaire*» n° 63 en 80) blijkt dat dit vermoeden van commercialiteit van algemene aard is, en enkel kan wijken waar bewezen wordt dat de rechtshandeling, door de handelaar verricht, of de verbintenis door hem aangegaan, met de exploitatie van zijn handelsonderneming — of handelsbedrijvigheid — zelfs onrechtstreeks — geen verband houdt. (Zie : Van Ryn : «*Principes de Droit Commercial*», B. I, 1954, n° 72, 73, 74 en 75).

Het Hof weet nochtans dat, naar de stelling, voorgehouden door een aanzienlijk deel van de rechtsleer, vrij dikwijls bijgetreden door de rechtspraak, dit wettelijk vermoeden niet zou kunnen worden ingeroepen waar het om zogenoemde «*essentieel civielrechtelijke*» of «*aan de koophandel vreemde*» daden gaat.

Op grond van deze zienswijze, worden aldus «*a priori*» uit het domein der daden van koophandel uitgesloten de verrichtingen met betrekking tot onroerende goederen, en o.m. naar luid van het arrest van het Hof van Verbreking dd. 28 april 1949 (Pas. 1949, I, 308; Arresten Hof van Verbreking, 1949, blz. 274), de verbintenissen, voortvloeiende voor de partijen uit de huur van een onroerend goed, zelfs dan wanneer dit goed bestemd is tot de uitoefening van een koophandel. «*Overwegende* — zo verklaart het Opperste Gerechtshof — dat met generlei verkopen of verhuringen van onroerende goederen te begrijpen onder de daden, welke artikelen 2 en 3 van de wet van 15 december 1872 als daden van koophandel aanzien, hetzij op zich zelve, hetzij in verband met de hoedanigheid van koopman, de wetgever de wil te kennen heeft gegeven van aan de verkopen en verhuringen van onroerende goederen het karakter van uitsluitend burgerlijke daden te behouden, welke een sedert lang bestaande traditie hun toekende, en de verbintenissen door die overeenkomsten aan de partijen opgelegd in principe te beschouwen als hebbende een aan de koophandel vreemde oorzaak; »

Buiten de oordeelkundige kritiek, die de heer Jean Limpens, in de R.C.J.B., 1950, blz. 98 tot 116, aan bedoelde beslissing heeft gewijd, doet de heer Prof. Van Ryn, in zijn «*Principes de Droit Commercial*» (B. I, 1954, n° 78, blz. 70) uitschijnen :

«*La «longue tradition» suivant laquelle les ventes et les locations d'immeubles auraient en principe et «a priori» une cause étrangère au commerce, semble être plutôt, suivant l'expression de M. Ripert, «une idée fausse maintenue par la force de la tradition» (Ripert : «Traité élémentaire de droit commercial», n°s 146 en 293). Il est bien difficile, d'autre part, de se déclarer convaincu par le raisonnement, quelque peu sybillin d'ailleurs, à l'aide duquel la Cour de cassation entend démontrer que cette tradition prétendue aurait été consacrée implicitement par la loi du 15 décembre 1872.*

» Une tendance très nette s'est dessinée, en contraire, au cours des vingt dernières années, en faveur du caractère commercial des opérations relatives à des immeubles lorsqu'elles sont en relation étroite avec l'exploitation d'une entreprise commerciale : contrats passés en vue de la construction des bâtiments nécessaires en vue de cette exploitation (zie o.m. in zelfde zin : Verbreking, 18 december 1952, J. T. 1953, blz. 38, en Pas. 1953, I, 268), ou pour des travaux d'embellissement, d'aménagement ou d'entretien; contrats de location, notamment lorsque le bail est consenti ou transféré accessoirement à la location ou à la vente d'un fonds de commerce.»

In dat laatste verband is het van belang vast te stellen dat het Hof van Verbreking deze zienswijze eveneens is bijgetreden door twee arresten respectievelijk gedagtekend 22 mei 1947 (Pas. 1947, I, 212) en 16 september 1948 (Pas. 1948, I, 490).

Bij het arrest dd. 22 mei 1947 beslist het Hof dat het in huur nemen van een handelszaak, en de daaruit voortvloeiende verbintenissen, al zouden ze ook op een onroerend goed betrekking hebben, niet vreemd zijn aan de koophandel, en derhalve onder de bevoegdheid vallen van de rechtbank van koophandel (artikel

12, 1° en 13 van de wet dd. 25 maart 1876 op de bevoegdheid).

Bij het arrest dd. 16 september 1948 beslist het Hof dat de verbintenissen voortspruitende uit de huurovereenkomst van het onroerend goed, waarin de afgestane handelszaak geëxploiteerd wordt, verband houden met de commerciële aard van de afstand van de handelszaak, waarvan gezegd huurovereenkomst een der samenstellende delen is, en dienvolgens buiten de gewone bevoegdheid vallen van de vrederechter.

Waar de oplossing gegeven door deze twee beslissingen bezwaarlijk verenigbaar is met die welke het Hof aannam in zijn hierboven aangehaalde arrest dd. 28 april 1949 (dus van latere datum), en men dan ook geneigd zou zijn er toe te besluiten dat, ondanks de m.i. rechtmatige kritische beschouwingen van de jongst rechtsleer (zie o.m. ook de scherpzinnige bijdrage van de heer referendaris A. Cloquet in J. T. 1947, blz. 321 tot 325, n° van 1 juni 1947: « La présomption de commercialité des actes des commerçants relatifs à des immeubles », de rechtspraak van het Hof van Verbreking inzake ten slotte geen volkomen beslissend antwoord toelaat, dient nochtans de aandacht te worden gevestigd op het arrest van van 5 april 1951 (Pas. 1951, I, 520).

In dit arrest verklaart het Hof o.m.: « que le bail de la maison dans laquelle le commerce est exploité et qui est cédé en même temps que le fonds de commerce, en tant qu'élément accessoire de celui-ci, a également un caractère commercial et que les obligations auxquelles le bail cédé peut donner lieu pour le cessionnaire constituent des actes de commerce ». (Zie noot van de heer referendaris Debacker in Jur. Comm. Brux., 1951, blz. 335.)

Uit dit overzicht van de huidige toestand waarin het probleem verkeert van de al dan niet commerciële aard van de rechtshandelingen, verricht en verbintenissen aangegaan door een handelaar, met betrekking tot de verhuuring van het door hem bewoonde onroerend goed samen met de door hem daarin geëxploiteerde handelszaak, menen wij te mogen besluiten dat, als het hoofdzakelijke criterium dient te worden aangenomen het antwoord op de vraag of, bij een zulkdanige verhuuring, het in huur geven der handelszaak al dan niet als het hoofdzakelijke element moet worden beschouwd van de verrichting.

In bevestigend geval schijnt het ons geen twijfel te moeten lijden dat de betwistingen voortspruitende uit een zulkdanige overeenkomst met een doorslaand commercieel kenmerk zijn bekleed, die, behoudens het formeel tegenbewijs, het algemeen vermoeden genieten van artikel 2, laatste lid, der wet dd. 15 december 1872, en derhalve, krachtens de artikelen 12, 1°, en 13 der wet dd. 25 maart 1876 op de bevoegdheid, onder de bevoegdheid vallen van de rechtbank van koophandel.

In de onderhavige zaak spruit m.i. uit de betwiste huurovereenkomst voort dat de echtgenoten De Vuyst-De Vos, houders van een handelsbedrijf van drogerijen, verven en vernissen in het door hen bewoonde handels-huis, en derhalve bekleed met de hoedanigheid van kooplieden, dit onroerend goed hoofdzakelijk ter wille van de samen daarmede in huur gegeven handelszaak, aan hun kleinzoon, appellant De Vuyst Antoine, hebben verhuurd, en dat, in elk geval, uit deze overeenkomst geenszins het tegendeel bewezen is.

Waar dus de verhuuring van het onroerend goed eerder als ondergeschikt voorkomt aan de verhuuring van de handelszaak, menen wij te mogen besluiten tot het commerciële kenmerk van de rechtshandeling in hoofde van de verhuurders, en derhalve tot de bevoegd-

heid « ratione materiae » van de rechtbank van koophandel.

II. Ten gronde :

Zoals reeds vermeld, hebben geïntimeerden op 21 oktober 1952 het vroeger door hen betwiste bestaan van de huurovereenkomst erkend en aanvaard, op datum van 20 januari 1949.

Waar zij, op incidenteel beroep, enerzijds de verbreking van deze overeenkomst vorderen, omdat geen huurgelden werden betaald en bedoeld onroerend goed minstens sedert meer dan twee jaar niet meer betrokken werd, anderzijds de veroordeling van appellant tot betaling van het huurgeld aan 2.000 frank per maand sedert 1 februari 1949, vordert appellant thans van zijn kant vóór het Hof niet enkel meer de tenuitvoerlegging van deze huurovereenkomst, en de vóór de eerste rechter gevorderde schadeloosstelling, doch bovendien de verbreking van zelfde overeenkomst met veroordeling van geïntimeerden tot betaling ener bijkomende schadeloosstelling van 250.000 frank, onder voorbehoud van vermeerdering of vermindering naar gelang de aanstelling van een deskundige.

Daar geïntimeerden tegen deze nieuwe eisen van appellant geen exceptie van niet-ontvankelijkheid hebben opgeworpen, en het verbod bepaald bij artikel 464, al. 1, W. B. Rv., de openbare orde niet raakt (zie : R.P.D.B., Tw. Demande nouvelle, n°s 3 en 4), behoort het ons niet van amtswege deze eventuele niet-ontvankelijkheid in te roepen.

1. Zoals geïntimeerden doen opmerken, schijnt het op het eerste gezicht juist dat appellant, tussen 20 januari 1949 en 24 maart 1950, niets zou gedaan hebben om in het genot te treden van de verhuurde handelszaak.

Waar echter, naar luid van de overeenkomst, het ingenottreden moest geschieden bij het overlijden van de eerste der echtgenoten De Vuyst-De Vos, hetzij op 30 januari 1949, is echter uit een gerechtelijk straf-onderzoek gebleken dat, na het overlijden van de echtgenote De Vuyst Gustave (De Vos Rosalie, grootmoeder van appellant), de grootvader van appellant, De Vuyst Gustave, aan appellant zijn toestemming heeft gevraagd en bekomen om de handelszaak voorlopig te mogen blijven exploiteren. Appellant doet trouwens bovendien terecht opmerken dat, tot op de dag van de inleidende dagvaarding (24 maart 1950), grootvader De Vuyst hem noch uitgenodigd, noch in mora heeft gesteld om zich in de hem in huur gegeven handelszaak te komen vestigen.

Wel integendeel, wanneer appellant op 24 maart 1950 er toe verplicht was in aflevering van de verhuurde handelszaak te dagvaarden, hebben geïntimeerden zich tegen deze eis niet alleen verzet, maar hebben zij bovendien een langdurig gerechtelijk straf-onderzoek uitgelokt, op grond van de bewering dat de handtekening op de huurovereenkomst vals was, en hebben ze, als burgerlijke partijen, de strafrechtspleging doorgedreven tot vóór de Kamer van Inbeschuldigingstelling, die de door hen aangevochten beschikking tot buitenvervolginstelling ten slotte op 9 oktober 1952 heeft bevestigd, met veroordeling van elk der burgerlijke partijen tot schadeloosstelling ten behoeve van appellant.

2. Het sluiten van de handelszaak op 15 januari 1950 dient als bewezen te worden beschouwd, vooreerst door afwezigheid van elk protest tegen de bewering hiervan

gedaan in een niet vertrouwelijke brief van de raadsman van appellant dd. 24 oktober 1950, vervolgens door de schrapping door De Vuyst Gustave van zijn inschrijving in het handelsregister te Gent op 9 februari 1950, ten slotte door de vaststelling dat in zijn testament, opgesteld op 6 maart 1950, voor notaris Martens, te Gent, De Vuyst Gustave voorziet dat zijn zonen Edmond en Bernard elk een bedrag van 8.500 frank van hun aandeel moeten aftrekken wegens het overnemen van winkelwaren.

3. Waar geïntimeerden voorhouden dat, toen zij op 21 oktober 1952 aan appellant ter kennis brachten dat zij de tot dan toe betwiste huurovereenkomst aanvaardden, appellant toenmaals niet heeft beweerd dat de tenuitvoerlegging van de overeenkomst onmogelijk geworden was, dient echter te worden vastgesteld dat bij schrijven dd. 24 november 1952 de raadsman van appellant heeft doen opmerken « dat de uitvoering van het kontrakt onmogelijk geworden was », en in die brief aanstipt dat geen huis maar een handelszaak verhuurd werd, dewelke dood gegaan was « wegens het sluiten van de handel op 15 januari 1950 ».

4. Naar luid van een uittreksel uit de bevolkingsboeken der gemeente St.-Amandsberg, heeft De Vuyst Bernard het huis gelegen Antwerpse steenweg n° 124, bewoond tot op 26 november 1953, wyl uit een deурwaardersvaststelling blijkt, dat op 29 november 1954 zelfde Bernard De Vuyst nog een naam- en reclamebord in het huis liet uitstellen, aldaar zijn verfpotten en fiets borg, en in hetzelfde huis boven het achtermagazijn, een huurder, met name Callens, een kamer (of appartement) betrok.

Uit al deze vaststellingen blijkt dat de wedereis door geïntimeerden ingesteld als niet gegrond voorkomt.

Wat de eisen van appellant betreft, wil het ons voorkomen dat zij principieel gegrond zijn.

Wij menen echter dat, na verloop van meer dan zes jaar, het door appellant voorgestelde deskundigenonderzoek, met het oog op de bepaling van de schade-loosstelling, thans als een onbegonnen zaak moet worden aangezien. Gelet op de hoedanigheid der partijen en de noodzakelijkheid aan de betwistingen onmiddellijk een oplossing te verschaffen, komt het m.i. als wenselijk voor het bedrag van deze schade-loosstelling « ex aequo et bono » te bepalen, op grond van cijfers, die de blijkbaar overdreven eisen van appellant tot redelijke bedragen zullen weten te herleiden, en waar-bij tevens rekening zal dienen te worden gehouden met de vertraging waarvan hij zelf, sedert oktober 1952, bij het verder afhandelen van het onderhavige geding enigszins blijk schijnt te hebben gegeven.

Arrest

Overwegende dat het beroep regelmatig is naar tijd en vorm;

Overwegende dat bij overeenkomst geregistreerd te Gent, 4 februari 1939, boek 6bis, bl. 48, vak 8, de echtgenoten De Vuyst-De Vos, ouders van geïntimeerden, grootouders van appellant Antoine De Vuyst, aan deze laatste in huur gegeven hebben « een eigendom staande en gelegen te St.-Amandsberg, Antwerpse steenweg 124, alsmede de handelszaak daarin gedreven en uitgebaat door de huidige eigenaars, met alle meubelen, gerieven en benodigdheden, materiaal, enz., ge-bezigd tot de uitbating derzelve... »;

Overwegende dat het doel van de verhuurders was aan hun kleinzoon Antoine De Vuyst een broodwinning te verzekeren; dat in feite het voorwerp van het con-

tract het handelsfonds was, de verhuring van het huis slechts als een element van de verhuring van het handelsfonds voorkomend;

Overwegende dat de verhuurders handelaars waren, vermits zij zich zelf in het huurcontract als de toenmalige uitbaters voorstelden;

Overwegende dat de verplichting aangegaan door de echtgenoten De Vuyst-De Vos ter gelegenheid van de verhuring van hun handelsfonds — inbegrepen deze spruitend uit de verhuring van het onroerend goed, bestanddeel van de verhuring van het handelsfonds — niet vreemd aan de handel zijn, en dus krachtens artikel 2 van de wet van 15 december 1872 geacht moeten worden commercieel te zijn (Verbreking, 22 mei 1947, Pas. 1947, I, 212; Verbreking, 16 september 1948, Pas. 1948, I, 490; Nota onder Verbreking 28 april 1949, Pas. 1949, I, 308; Verbreking, 5 april 1951, Pas. 1951, I, 521);

Overwegende bijgevolg dat de koophandelsrechtbank bevoegd was om van het geschil kennis te nemen;

Overwegende dat de wettelijke voorwaarden tot evocatie verenigd zijn;

Ten gronde :

Overwegende dat Edmond De Vuyst en consoorten — hieronder bij uitsluiting van De Vuyst Joseph onder de benaming van geïntimeerden bedoeld — thans het bestaan en de geldigheid van voormeld huurcontract niet meer betwisten, bij zoverre dat ze zelfs, in uitvoering ervan, huurgelden vorderen;

maar overwegende dat vroeger hun rechtsvoorganger Gustave De Vuyst, en zijzelf na het overlijden van deze laatste, ten onrechte de uitvoering van de huurceel geweigerd hebben, onder voorwendsel dat het een vals stuk was;

Overwegende dat de huurceel oorspronkelijk geen datum droeg, zodat er geen verplichting werd aangegaan het genot van het handelsfonds op een bepaalde datum aan appellant over te dragen; maar dat deze verplichting ten minste voor die dag gold dat Gustave De Vuyst zijn handelszaak zou stopzetten; dat dit gebeurd is op het einde van 1949, zoals blijkt uit de schrapping uit het handelsregister;

Overwegende dat door de uitverkoop of het weg-maken van de stocks en door het langdurig gesloten houden van de winkel, de in huur beloofde handelszaak teniet is gegaan; dat geïntimeerden daarvoor verantwoordelijk zijn, in de eerste plaats als erfgenamen van Gustave De Vuyst (verantwoordelijkheid die ze delen met De Vuyst Joseph, vader van appellant), vervolgens ten persoonlijke titel wegens hun houding na het overlijden van Gustave De Vuyst op 11 oktober 1950;

Overwegende dat op 21 oktober 1952 geïntimeerden aan appellant hebben laten weten dat ze bereid waren het contract uit te voeren; dat echter de schade toen reeds door het uitsterven van de handelszaak voltrokken was;

Overwegende dat het contract op gezegde datum toch nog had kunnen uitgevoerd worden indien appellant, overeenkomstig de brief van zijn raadsman dd. 24 oktober 1952, de toelating had bekomen het huurceel af te staan, wat hij wel mocht samen met de handelszaak (krachtens artikel 10 van de wet van 30 April 1951), maar wat hij wegens het uitsterven van de handelszaak en wegens de clause van de huurceel, waarbij het afstaan van de huur verboden werd, niet zonder de toelating van de eigenaars durfde doen; dat geïntimeerden hooghartig geweigerd hebben dien-aangaande appellants rechtmatige vraag in te willigen,

en dat zij dienvolgens gans de verantwoordelijkheid dragen door de niet uitvoering van het huurcontract, ook na 21 oktober 1952;

Overwegende dat geïntimeerden ten onrechte aan appellant verwijten van 20 oktober 1949 tot 24 maart 1950 «niets gedaan te hebben om zijn rechten te laten gelden»; dat uit de briefwisseling blijkt dat tussen deze twee data de uitvoering van het contract wel werd gevraagd (zie o.m. de brief van Joseph De Vuyst aan E. Thys, zaakwaarnemer van Gustave De Vuyst);

Overwegende dat het onderhavig proces in graad van beroep een andere wending dan in eerste aanleg genomen heeft, niet dat zijn voorwerp, lato sensu, gewijzigd werd, maar in die zin dat, waar de aflevering van het gehuurd goed door het afsterven van de handelszaak thans voor appellant geen belang meer biedt, appellant zich nu tot het vorderen van schadevergoeding beperkt; dat deze vordering de ontbinding van het huurcontract veronderstelt, ontbinding die moet aangezien worden als impliciet samen met de schadevergoeding gevorderd; dat geïntimeerden hunnerzijds dezelfde ontbinding — doch ten ongelijke van appellant — aanvragen, met veroordeling van deze laatste tot betaling van de verschenen huurgelden; dat deze vordering, hoewel nieuw in graad van beroep, niet als onontvankelijk mag aangezien worden, daar het verbod nieuwe vragen in beroep te stellen (artikel 464 B.W. R.) niet van openbare orde is, en de onontvankelijkheid niet wordt opgeworpen;

Overwegende dat uit de boven aangehaalde beschouwingen bleken is dat de ontbinding van het huurcontract niet ten laste van appellant maar wel ten laste van geïntimeerden dient uitgesproken;

Overwegende, wat betreft de schade, dat het volledig illusoir zou zijn een deskundige met de raming ervan te belasten; dat immers de schade bestaat in het verschil tussen het inkomen dat appellant uit de kwestieuze handelszaak normaal had kunnen trekken, en het inkomen waarmee hij zich zonder die zaak heeft moeten en moest vergenoegen; dat om deze schade te ramen, rekening zou moeten gehouden worden met een aantal bestanddelen die, vooral nu dat de handelszaak niet meer bestaat, aan ieder deskundige ontsnappen; dat de schade nochtans zeker is; dat de moeilijkheid ze te becijferen geen reden mag zijn om de vordering als onbewezen af te wijzen, doch enkel om de schade naar billijkheid en op een minimum te schatten;

Overwegende dat als elementen van appreciatie van de schade in aanmerking komen :

1. de zeer gunstige huurprijs en de redelijk lange duur van de verhuring;

2. de omstandigheid dat appellant in 1949-1950 om een betrekking zocht en hierin vermoedelijk tijd verloren heeft door de onzekerheid waarin hij omtrent het overnemen der kwestieuze handelszaak geleden heeft;

3. het vermoeden — spruitend uit de fortuintoestand van Gustave De Vuyst — dat de zaak goed renderend was;

Overwegende anderzijds dat van oktober 1952, datum waarop wegens de beëindiging van de strafprocedure de voortzetting van het huidige proces had kunnen beëindigd worden, appellant geen enkel initiatief hiertoe genomen heeft tot aan het betekenen van zijn grieven schrift op 24 januari 1955; dat deze houding niet deze is van iemand aan wie een buitengewoon zware schade werd toegebracht; dat trouwens de onenigheid tussen de erfgenamen De Vuyst van aard was de waarde van de handelszaak te verminderen, wegens

het problematisch karakter van de wederinhuring na het verstrijken van de huurtermijn;

Overwegende dat «ex aequo et bono» de schade, het aandeel te dragen door Joseph De Vuyst als erfgenaam van zijn vader Gustave, niet inbegrepen — op 100.000 frank dient te worden geraamd;

Om deze redenen,

Het Hof,

Gehoord de heer advocaat-generaal Matthijs in zijn eensluidend advies;

Akte gevend aan de erfgenamen van Gustave De Vuyst, Germaine De Vuyst en Ernest De Vuyst van hun hervatting van instantie, luidens akte van Mr. Cruyt dd. 27 juni 1955, en van Mr. Dubois dd. 29 juni 1955;

Alle andere besluiten verwerpend;

Verklaart het beroep ontvankelijk en gegrond;

Doet het bestreden vonnis te niet;

Zegt dat de eerste rechter bevoegd was om van het geschil kennis te nemen;

Wijzend bij evocatie :

Verklaart het kwestieus huurcontract ontbonden ten laste van geïntimeerden Edmond De Vuyst en consoorten;

Veroordeelt deze laatsten om aan appellant ten titel van schadevergoeding te betalen de som van 100.000 frank, met de gerechtelijke intresten van 24 januari 1955 af;

Verklaart ontvankelijk doch ongegrond de eis door geïntimeerden Edmond De Vuyst en consoorten in beroep ingesteld en strekkend tot ontbinding van het contract ten laste van appellant, met zijn veroordeling tot betaling van zg. verschenen huurgelden;

Stelt geïntimeerde Joseph De Vuyst buiten zaak zonder kosten;

Veroordeelt geïntimeerden Edmond De Vuyst en consoorten tot de kosten van beide aanleggen.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

2e Kamer bis. — 25 maart 1955.

Voorzitter : M. Sury.

Rechters : M.M. De Kepper en Hernould.

Advocaten : Mrs Diercxsens en Ooms.

Verkeersongeval. — Spoorweg. — Bewaakte overweg. — Kleine sluitboom voor voetgangers.

De kleine sluitboom — naast de grote voorvoertuigen — is bestemd voor voetgangers en niet voor wielrijders, daar het kruisen van twee fietsers in de opening onmogelijk is, zodat de wielrijders vóór de opening moeten afstappen en met hun rijwiel aan de hand de overweg oversteken.

Belgische Maatschappij van Algemene Verzekeringen
t/ Driessens en N.M.B.S.

Overwegende dat de eis er toe strekt verweerders solidairlijk te veroordelen om aan aanlegsters de som

van 39.160 fr. te betalen, die deze laatste, in haar hoedanigheid van verzekeraarster-wet, aan Dame Jeanne Kegels-Loeckx heeft moeten uitbetalen, in-gevolge een ongeval waarvan zij het slachtoffer werd op 27 oktober 1953 aan de spoorwegovergang Hemiksem-werkplaats;

Overwegende dat het vaststaat dat op bedoelde overgang de sluitbarrelen voor autoverkeer gesloten waren, wanneer Dame Kegels de overgang naderde; dat zij beweert dat de kleine barrelen voor voetgangers nog open waren; dat zij een fietser, die uit tegenover-gestelde richting kwam, doorliet en zich dan op de overweg begaf; dat zij op dit ogenblik op het hoofd getroffen werd door de sluitboom, van haar fiets viel en gekwetst werd;

Overwegende dat getuige Vandenbergh verklaarde: «Ik was de barreel juist gepasseerd en door de kleine opening die er nog was nadat de grote sluitbomen waren neergelaten, toen een jonge vrouw me passeerde. Juist op het ogenblik dat de vrouw onder de kleine sluitboom was, werd hij neergelaten en ze kreeg hem op het hoofd»;

Overwegende dat een andere getuige, in dienst van tweede verweerster, verklaarde dat «de kleine sluitbomen waren ongeveer op 70°, dus in dalende stand. Een sliert wielrijders, zowel uit de richting Antwerpen als uit Boom, staken de spoorweg over zonder zich te bekommeren om de in dalende toestand zijnde kleine sluitbomen. Het slachtoffer, rijdende van Hemiksem naar Antwerpen, bevond zich juist achter een vóór haar rijdende wielrijder. Deze moest zich over zijn stuur buigen om de kettingen van de sluitboom te ontwijken. De kettingen, welke gedeeltelijk door be-doelde persoon werden opgeheven door zijn rug, gleden hiervan af, met het gevolg dat de juffer, die niet kon stilhouden, hierop terecht kwam, waarschijnlijk ook met het hoofd de sluitboom rakende»;

Overwegende dat uit deze laatste verklaring, die veel nauwkeuriger dan deze van Vandenbergh is, blijkt dat het slachtoffer zelf, door misplaatste haast gedreven, tegen de sluitboom, die neerkwam, is komen aanbotsen; dat zij des te voorzichtiger had moeten zijn omdat de grote sluitbomen gesloten waren, het rode licht brandde en de kleine sluitbomen in dalende stand waren, toen zij de overweg naderde; dat men trouwens met verweerders mag beweren dat de open gelaten doorgang voor de voetgangers bestemd is, vermits het kruisen van twee fietsers in de opening onmogelijk is, zodat de wielrijders vóór de opening dienen af te stappen en met hun fiets aan de hand de overweg moeten oversteken;

Overwegende dat men geen verwijt aan eerste ver-weerder, de barreelwachter, kan maken; dat dient opgemerkt te worden dat zijn taak bijzonder moeilijk is; dat inderdaad de sluitbomen langs weerskanten gelijktijdig neerkomen en dat hij rekening moet houden met de personen, die zich nog op de overweg bevinden en deze nog moeten verlaten en terzelfdertijd beletten dat andere voetgangers de overweg nog zouden be-treden; dat men niet inzielt op welke wijze hij de weggebruikers, die de overweg nog willen oversteken, zou kunnen verwittigen;

Om deze redenen,

De rechtbank, rechtdoende op tegenspraak,

Na er over beraadslaagd te hebben, alle andere en strijdige besluiten verwerpende;

Verklaart de eis ontvankelijk doch ongegrond;

Wijst aanlegster er van af en veroordeelt ze tot de gedingskosten.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST-NIKLAAS

1e Kamer. — 17 januari 1956.

Voorzitter : M. Dirix.

Rechters : M.M. Blauwaert en Maes.

Referendaris : M. Cloquet.

Advocaten : Mrs. Standaert en Maréchal.

Onbevoegdheid van de Rechtbank van Koophandel, wanneer de mogelijkheid bestaat dat nog vergoeding zal gevorderd worden van de door lichamelijke letsels veroorzaakte schade.

Vordering tot vergoeding van bij een auto-ongeval geleden materiële schade, zonder dat eiser afstand doet van enig recht op vergoeding van de door licha-melijke letsels veroorzaakte schade.

Krachtens art. 12 van de Wet op de Bevoegdheid is de Rechtbank van Koophandel onbevoegd.

Die onbevoegdheid bestaat inderdaad, zolang de mogelijkheid aanwezig blijft, dat het herstel van de schade door lichamelijke letsels nog kan gevorderd worden bij afzonderlijke eis of bij wedereis.

Corveleyn t/ Veldeman.

Overwegende dat de vordering tot betaling strekt van een vergoeding wegens de beschadiging welke eiser beweert aan zijn wagen te zijn veroorzaakt ge-weest door de fout van verweerder, ter gelegenheid van een auto-ongeval;

Overwegende dat verweerder de oorzaak van het ongeval aan de schuld van eiser zelf toeschrijft;

dat verweerder, zich hierop steunende, bij wedereis tegen eiser een vergoeding vordert uit hoofde van de materiële schade die hij zelf door het ongeval heeft geleden;

Overwegende dat de partijen het proces-verbaal voorbrengen door de Politiecommissaris te Lokeren op-gemaakt dd. 1 augustus 1955, in verband met het litigieuze ongeval, en dat het uit dit proces-verbaal blijkt dat verweerder bij gezegd ongeval kwetsuren heeft opgelopen;

Overwegende dat verweerder niet alleen niet ver-klaart te verzaken aan enig recht tot vergoeding uit hoofde van die lichamelijke letsels, doch integendeel in pleittermen heeft verklaard dat hij voorbehoud maakte dergelijk recht te doen gelden;

Overwegende dat de Rechtbank van Koophandel derhalve onbevoegd is om van de zaak kennis te nemen luidens artikel 12 laatste lid van de wet op de bevoegd-heid;

dat die onbevoegdheid inderdaad bestaat zodra de mogelijkheid voorhanden blijft dat de herstelling van de lichamelijke letsels, bij wijze van afzonderlijke eis of bij wijze van wedereis nog kan gevorderd worden (zie : Hrb. Gent, 3e kamer, 30 oktober 1947, R.W. 1947-48, 523; Hrb. Gent, 3e kamer, 31 maart 1949, Humbert t/ Trams; Hrb. Gent, 3e kamer, 4 oktober 1951, D'Hossche t/ Sapin; Leuven, 25 oktober 1949, R.W. 1950, 1420; Brussel, 27 maart 1950, R.W. 1949-50, 1419; Brussel, 6 oktober 1951, R.W. 1951-52, 930; Gent, 11 december 1954, R.W. 1954-55, 1464; Hrb. Brussel, 6 augustus 1953, J.C.B. 1954, blz. 193; Moyaert : de bevoegdheid van de Rechtbank van Koophandel inzake schade veroorzaakt door ongevallen, R.W. 1952-53 vorderingen hebbende als voorwerp vergoedingen van 189; Fredericq, I, blz. 533, 534, 535, III, blz. 280,

n° 185; Journal des Tribunaux, 1952, blz. 12, R.W. 1951-52, kol. 511);

Om deze redenen :

de Rechtbank, makende melding dat artikel 2 en 30 tot 42 van de wet van 15 juni 1935 nageleefd werden.

VREDEGERECHT TE PEER

18 november 1955.

Rechter : M. Roelandts.

Advocaten : Mrs Vandeurzen en Decks.

Minderjarige. — Onrechtmatige daad. — Vereiste van inwoning van het kind voor de verantwoordelijkheid van de vader krachtens art. 1384 B.W. — Aansprakelijkheid van de vader in zijn hoedanigheid van wettelijk beheerder van de goederen van de minderjarige.

De vader is niet aansprakelijk voor de onrechtmatige daad van zijn minderjarige zoon, wanneer deze op het ogenblik der feiten niet bij hem inwoonde, doch zijn militaire dienst vervulde; de ouderlijke verantwoordelijkheid houdt immers op, wanneer het kind zijn militaire dienst verricht; bovendien vervalt bij niet inwonen van de kinderen bij de ouders het vermoeden van schuld van de ouders.

De vader is in zodanig geval niet met zijn persoonlijk vermogen gehouden om de door zijn minderjarig kind aangerichte schade te vergoeden.

Wel kan de vader aangesproken worden als wettelijk beheerder van de goederen van zijn minderjarig kind, omdat hij als zodanig het kind in rechte vertegenwoordigt. Het is voldoende dat de minderjarige houder is van rechten, zij hun gevolg een actief of passief, om het optreden van de wettelijke beheerder te rechtvaardigen; de vader moet dan gedagvaard worden in zijn hoedanigheid van wettelijk beheerder d.w.z. als juridisch vertegenwoordiger van de minderjarige. Zodanige handelwijze laat o.a. aan de benadeelde toe zich een titel te verschaffen tegenover de minderjarige om aldus een eventuele vergoeding te kunnen stuiten.

Gielen t/ Laureysen.

Overwegende dat de minderjarige zoon van verweerder op 2 januari 1955 in het huis van aanlegger was binnengedrongen om er een diefstal te plegen; dat hij voor die feiten, op 1 maart 1955, door de Krijgsraad te Luik veroordeeld werd tot een gevangenisstraf van 2 maanden ;

Overwegende dat genoemde minderjarige in het huis van verzoeker heel wat vernielingen heeft aangebracht o.m. ruiten, plafond en behangpapier vernield, waarvoor verweerder in zijn hoedanigheid van wettelijk beheerder der goederen van zijn minderjarige zoon, in schadevergoeding aangesproken wordt ;

Overwegende dat uit een vrij afschrift van het strafrechtelijk onderzoek door eiser neergelegd, blijkt dat de zoon van verweerder op het ogenblik der feiten minderjarig en militair was; dat hij, volgens zijn verklaringen, met gewoon verlof verbleven heeft bij een vriend te Heusden en dat hij slechts op Nieuwjaarsdag thuis bij zijn vader geweest is ;

Overwegende dat in casu, de vader niet aansprakelijk is voor zijn minderjarige zoon, daar deze op het ogenblik der feiten niet bij hem inwoonde, maar zijn

militaire dienst verrichtte; dat immers aangenomen wordt dat de ouderlijke verantwoordelijkheid ophoudt wanneer het kind zijn militaire dienst verricht (Kluyskens « De Verbintenissen » nr 378 in fine); Dat bovendien bij niet inwonen van de kinderen bij de ouders, het vermoeden van verantwoordelijkheid voor deze ouders verdwijnt, tenzij « schuld » ten hunne laste bewezen wordt; dat « la présomption de responsabilité qui pèse sur les parents du fait de leurs enfants mineurs est fondée seulement sur un défaut de surveillance; quant au défaut d'éducation il doit être prouvé par la victime et donne lieu à l'application non de l'art. 1384, mais des articles 1382 et 1385 Code Civil (Bull. Ass. 1955, p. 90) ;

Overwegende dat in casu de bewakingsmogelijkheid van verweerder niet bestond en dat door aanlegger de verwaarloosde opvoeding of de slechte voorbeelden ten opzichte van de minderjarige niet bewezen werden ;

Overwegende dat derhalve de verweerder — als vader — ontlast moet worden van iedere burgerlijke aansprakelijkheid en dat de vordering tegen hem slechts kan weerhouden worden voor zover hij zijn minderjarig kind voor de Rechtbank vertegenwoordigt, als wettelijk beheerder van de goederen van zijn kind ;

Overwegende dat verweerder terecht aanvoert dat hij met zijn persoonlijk patrimonium, niet kan gehouden worden om de gevorderde schadevergoeding te betalen; dat het verder juist is dat « L'incapacité des mineurs capables de discernement n'est que contractuelle, et non délictuelle. Le mineur s'oblige par ses délits et quasi-délits; (De Page, T. I. nr 78-B-2e); Ils seront donc tenus de réparer toutes les conséquences de leurs actes fautifs » (De Page, T. I, nr 8) ;

Overwegende dat door « wettelijk beheer » wordt verstaan, het recht om de goederen van het kind te beheren, indien het er bezit; recht dat door de wet aan diens vader toegekend wordt. (Kluyskens, Personen en Familierecht, nr 628); verder preciseert De Page, Deel 1, nr 794 « Normalement, l'administration légale suppose l'existence, chez l'enfant, de biens personnels. Cette situation se présente lorsque le mineur a bénéficié de dons ou de legs, lorsqu'il est intéressé dans une succession, ou lorsque, non émancipé, il accomplit un travail ou occupe un emploi rétribué. Mais il n'est pas nécessaire que l'enfant possède des biens in specie pour que l'administration légale joue. Il suffit que l'enfant soit titulaire de droits, à débattre en justice ou autrement, pour que l'intervention d'un représentant légal se justifie. C'est ce que se passe notamment lorsque le mineur est victime d'un accident dû à la faute d'un tiers, et à charge duquel la réparation du dommage est poursuivie. Dans ce cas, c'est le père qui agit en sa qualité d'administrateur légal »; eindelijk nog « l'administration légale est le pouvoir conféré par la loi au père, et en cas d'empêchement du père, à la mère, de gérer les biens personnels de leurs enfants mineurs et de représenter ceux-ci en justice, ou autrement, partout où leurs droits sont en cause; (Planiol T. I. nr 1706, R.P.D.B. IX, V° Puissance paternelle, nr 128) ;

Overwegende dat uit dit alles blijkt dat het voldoende is dat de minderjarige houder is van rechten, al weze hun gevolg een actief of een passief, opdat de tussenkomst van de wettelijke beheerder gerechtvaardigd weze ;

Dat in casu de minderjarige een onrechtmatige daad gesteld heeft welke een schade heeft veroorzaakt; dat hij derhalve het recht en de plicht heeft deze schade te vergoeden ;

Dat dienvolgens de wettelijke beheerder moet tussenkomen doch slechts gedagvaard zal worden, zoals ef-

fectief gebeurde, in zijn hoedanigheid van wettelijke beheerder t.t.z. juridisch vertegenwoordiger van de minderjarige; dat deze handelwijze o.a. aan eiser moet toelaten hem een titel te verschaffen tegenover de minderjarige om alzo een gebeurlijke verjaring te kunnen stuiten;

Overwegende dat verweerder vroeger door aanlegger in gebreke zou gesteld zijn om de thans betwiste schade van 3.135 fr. te komen vaststellen; dat verweerder echter aan dit verzoek geen gevolg blijkt gegeven te hebben; dat ondertussen de aanlegger beweert de herstellingen te hebben doen uitvoeren; dat bovengenoemde som overigens als billijk en rechtmatig voorkomt;

Overwegende dat het meerder gevorderde als niet bewezen en ongegrond voorkomt en dient afgewezen;

Om deze redenen,

Veroordelen verweerder als wettelijke beheerder der goederen van zijn minderjarige zoon Lavreysen Henri, aan eiser te betalen de som van 3.135 fr.

Verklaren de eis voor het overige ongegrond, wijzen eiser af van zijne meerdere aanspraken;

Veroordelen verweerder, als wettelijke beheerder, tot de vergoedende intresten van af 2 januari 1955 tot 5 oktober 1955, tot de gerechtelijke intresten van af 6 oktober 1955 en tot de kosten.

Verklaren het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, ondanks elke voorziening en zonder borg, uitgenomen voor wat de kosten betreft.

NOOT: Vg. het vonnis van dezelfde Vrederechter, dd. 24 mei 1955, ter zake van dezelfde feiten tussen dezelfde partijen gewezen, opgenomen in het R.W. 1955-1956, 766.

BOEKBESPREKING

Mr. W. A. M. CREMERS. — *Faillissementswet.* — Arnhem 1956. — Uitgeverij S. Gouda Quint & D. Brouwer en Zoon. — 247 blz.

Het steeds drukker wordende handels- en rechtsverkeer tussen België en Nederland, heeft er onvermijdelijk toe geleid dat er wederzijds een grote behoefte is ontstaan aan kennis van het recht van het andere land. Deze behoefte geldt ook in niet geringe mate het fail-

lisementsrecht. In deze omstandigheden verdient het verschijnen van het hierboven aangehaalde werk onder de aandacht der Belgische juristen te worden gebracht. Inderdaad is het door zijn beknoptheid en praktische opzet geroepen om allen die met een faillissement in Nederland te maken hebben, grote diensten te bewijzen. Alleen al het feit dat het boek in de Editie Cremers is verschenen — overigens op verzoek van vele rechtsbeoefenaars — strekt tot aanbeveling. In deze reeks zijn immers reeds een aantal soortgelijke werken verschenen, zoals het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Koophandel, enz., die iedere Nederlandse jurist naar waarde weet te schatten.

De opvatting van Cremers' werk is deze van een gecommentarieerd wetboek. Na ieder artikel van de Nederlandse faillissementswet van 30.9.1893, vermeldt de samensteller eerst de artikelen van het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Strafrecht enz. die met de betrokken Memorie van Toelichting, de Memorie van Antwoord in de Staten-Generaal en het regeringsantwoord op het verslag der Kamer afgedrukt worden waardoor men inzicht krijgt in de bedoeling van de wetgever.

Tenslotte komt dan bij ieder artikel een uitvoerige vermelding voor van de desbetreffende rechtspraak en wel zo dat het essentiële van ieder vonnis en arrest bondig wordt samengevat. Deze rechtspraak wordt zelf weer systematisch geordend indien het wetsartikel van complexe aard is. Bij het zeer belangrijke artikel 42 betreffende de actio pauliana, is de rechtspraak bv. zo gerangschikt, dat zij toelichting verstrekt betreffende de drie feiten die moeten bewezen worden voor de nietigverklaring, nl. het onverplichte karakter van de verichte handeling, de benadeling van de schuldeisers en de wetenschap van de benadeeling bij beide partijen.

Het werk wordt besloten met een alfabetisch register en een chronologisch overzicht van de aangehaalde rechtspraak met opgave van de artikels waarbij zij voorkomt en aanduiding van de bibliografische gegevens met het oog op het raadplegen van de vonnissen en arresten. Een en ander maakt het werk tot een buitengewoon praktisch instrument voor de jurist.

Ten slotte weze nog vermeld dat regelmatig artikels-gewijs wordt verwezen naar het Belgisch-Nederlands Executieverdrag van 28 maart 1925 waardoor het boek voor de Belgische jurist nog aan praktische bruikbaarheid wint.

Dr. Jur. H. M. le Page.

BALIELEVEN

VOORZORGSKAS VOOR ADVOCATEN

Buitengewone Algemeen Vergadering

Op 11 oktober 1956 heeft, in de zittingzaal van de Eerste Kamer van het Hof van Beroep te Brussel, de tweede zitting plaats gehad van de Buitengewone Algemene vergadering van de Voorzorgskas.

Deze vergadering was vereist, gezien de noodzakelijkheid de statuten van de Voorzorgskas, in sommige schikkingen te wijzigen, met het oog op de aanpassing van deze statuten aan de vereisten van de wetgeving, en de nieuwe reglementering op het pensioen der zelfstandige arbeiders, en de aansluiting van de pleitbezorgers van Eerste Aanleg en van Beroep, aan de Kas.

Op de eerste Buitengewone Algemene vergadering, met dat doel belegd en gehouden op 11 september l.l., was inderdaad het wettelijk quorum niet bereikt.

De vergadering werd voorgezeten door de President van de Raad van Beheer, Mr. Ch. Boelens, omringd aan de bestuurstafel door de Heer Notaris Marchant en de leden van het Bestuurscomité Mrs. Tienrien, Van Roye en Van der Planken en de Secretaris van de Raad van Beheer Mr. Servais.

In de zaal waren meerdere Stafhouders en afgevaardigden van de Balies aanwezig. De Balies uit het

Waalse landsgedeelte waren nochtans talrijker opgekomen dan deze uit de Vlaamse gouwen.

Alvorens de bespreking van de punten aan de dagorde aan te vangen en aan de goedkeuring der vergadering vóór te leggen, bracht de President een gevoelvolle hulde aan de nagedachtenis van wijlen Mr. Ch. Gheude; hij herinnerde met welke grenzeloze edelmoedigheid en nooit afgevend hardnekkigheid, de zo betreurde Confrater gedurende zestig jaren tegen onverschilligheid en onbegrip heeft gekampt, om de Voorzorgskas voor Advocaten in het leven te roepen, door beroep te doen op het solidariteitsgevoel tussen de Confraters.

Daarop werden de wijzigingen aan de statuten, in zekere details nog geamendeerd om ze volledig in harmonie te brengen met de wet van 30 juni 1956 en het Koninklijk Besluit van 26 september l.l., ten einde de erkenning van de Voorzorgskas als wettelijke pensioenkas te verzekeren, nogmaals besproken en dan gestemd door al de aanwezige leden deelnemend aan de stemming.

Dezelfde eenparigheid verwierven de wijzigingen nodig geacht tot aansluiting van de Kamers van de Pleitbezorgers en van hun leden.

Een ander punt der dagorde behelsde de wijziging aan art. 18, dat aangevuld werd en de Algemene vergadering hiermede machtigde de titel van Ere-President te verlenen aan de leden die aan de Voorzorgskas uitzonderlijke diensten hebben bewezen.

Het doel van deze wijziging kon onmiddellijk bereikt worden.

Inderdaad, nadat de President op de lofwaardige inspanningen had gewezen welke Meester Tienrien sinds jaren had aan de dag gelegd, in medewerking met Mrs. Chomé en Thevenet, Stafhouders der Balie van Brussel, bij het ontwerpen en het tot stand brengen van de Kas, en nadat hij verder had onderlijnd de nog hogere verdiensten verworven door Mr. Tienrien als bezielend realisateur, als ijverig Beheerder en als lid van het Comité van Dagelijks Beheer, werd deze eminente Confrater tot eerste Ere-Voorzitter der Voorzorgskas verkozen en aangesteld.

Het hoeft niet gezegd dat die huldeblijk de uiting was van de unanieme waardering van de vergadering voor een der edelmoedige stichters van de Kas.

Een ander lid van art. 18 werd eveneens gewijzigd, in dien zin, dat voortaan ook andere Confraters dan leden of oud-leden van de tuchtraden kunnen verkozen worden tot de functie van beheerder.

Uit de nieuwe tekst der statuten volgt dat ook jongere Confraters van de Raad van Beheer zullen deelmaken, hetgeen voor de toekomst van de Voorzorgskas gewis van niet te onderschatten belang zal wezen.

Nadat de verdere bespreking had doen blijken dat de voorgenomen wijziging van art. 39 al. C. en D. door de vergadering overbodig werd geacht, bleef dit artikel in zijn oorspronkelijke tekst behouden.

De punten op de dagorde, en vooral de nodige wijzigingen, en de hierop uitgebrachte stemming waren hiermede afgehandeld.

* * *

In de loop van de besprekingen, werd de vergadering nochtans vergast op een uitmuntend en klaar betoog over de toestand en de toekomstmogelijkheden van de Voorzorgskas.

Het werd ons bezorgd door Mr. Van Roye, de zo actieve Voorzitter van het Verbond van Belgische Advocaten, doch tevens, de zo bescheiden als onvermoeibare werkspil van de Voorzorgskas.

Zijne uiteenzetting weergeven in deze korte tekst,

blijkt niet mogelijk, doch wel is het geraadzaam, uit dat helder betoog, sommige mededelingen te putten, die nauw verbonden zijn met de belangen der advocaten in het algemeen, en die de voordelen van de Voorzorgskas in het daglicht stellen.

De wet van 30 juni 1956 op het pensioen van de zelfstandige arbeiders legt aan al de leden der Balies de verplichting op zich een pensioenfonds te verzekeren in de voorwaarden welke de wet bepaalt.

Ten overstaan van deze verplichting, welke de stichters van de Voorzorgskas hadden voorzien en verwacht, is het hoofdzakelijk belang van het K. B. van 26 september daarin gelegen, dat dit K. B. getroffen tot uitvoering van de wet, de aanvaarding en de wettelijke erkenning van onze V.Z.W.D. Voorzorgskas voor Advocaten toelaat om, ten gerieve van zijne aangeslotene leden, dat pensioenfonds samen te stellen.

Indien na de oprichting van de Voorzorgskas, waarvan de stichtingsakte van 17 maart 1951 onderschreven werd door de bevoegde vertegenwoordigers van de Belgische Balies, deze Balies de aansluiting van hare leden door de Tuchtoverheden, om dringende en onafwendbare redenen van solidariteit en sociale noodwendigheid konden opleggen, dan is het nu de dwang van de wet die de keuze opdringt aan de Balies!

Indien er nog advocaten zouden zijn die buiten de keuze aangewezen door hunne Tuchtraden, zich aangesloten voelen door welkdanige andere vorm van pensioenfondsvestiging, dan sluit ene eenvoudige vaststelling gewis alle andere voorkeur uit, wanneer men de enorme voordelen in acht neemt welke de Voorzorgskas alleen bij machte is aan hare leden te bezorgen.

Inderdaad, mits een vaste cotisatie waarvan het bedrag lager is dan datgene voorzien door de wet van 30 juni 1956, is de Voorzorgskas bij machte aan hare leden de gecombineerde voordelen te verzekeren die spruiten uit de wet, en uit het conventionneel systeem ingesteld door de Kas.

Hoeft eraan herinnerd te worden, dat de Voorzorgskas aan hare leden die de leeftijd van 70 jaar hebben bereikt, ene jaarlijkse rente bezorgt die op heden 24.000 fr. bedraagt, als wanneer de wet van 30 juni aan de aangeslotene leden die de leeftijd van 65 jaar bereiken, slechts ene jaarlijkse rente toekent gelijk aan zoveel malen 400 franken als de verzekerde zijn jaarlijkse bijdrage zal hebben gestort.

Exemplatief zou, in het raam van het wettelijk stelsel, een advocaat die op heden 60 jaar oud is, op 65 jaar een rente ontvangen van 5 X 400 Fr. of 2.000 Fr. per jaar.

In het conventionneel systeem van de Voorzorgskas betaalt deze aan het lid van 70 jaar een jaarrente van 24.000 Fr., zonder verhoging van bijdrage!

Inderdaad, van af het eerste jaar van de inwerkingtreding heeft de Voorzorgskas daadwerkelijk deze jaarrente van 24.000 Fr. uitbetaald aan haar leden die de leeftijd van 70 jaar bereiken.

De jongere confraters zullen er echter attent op zijn, dat dank zij het capitalisatiesysteem dat op hunne bijdrage wordt toegepast, zij een merkkelijk hogere jaarrente zullen verkrijgen indien zij aangesloten zijn van af de inwerkingtreding van de Kas of van af hunne aansluiting bij de Balie.

Het wordt eveneens, en vooral bij de Confraters van jongere leeftijd, te veel uit het oog verloren dat de Voorzorgskas niet alleen hulp gelden verzekert aan de weduwen van advocaten die de leeftijd van 70 jaar niet bereikten, maar tevens aan menige jongere Confrater getroffen in zijn gezondheid of in zijn lichamelijke integriteit.

In aansluiting met deze overweging, past het hier enige cijfers aan te stippen die uitwijzen hoe de Voorzorgskas behulpzaam is bij dergelijke gevallen.

Deze cijfers gelden enkel voor de laatste drie trimesters :

1° trimester 1956 :

hulpgelden aan weduwen van	
jonge advocaten	34.000 Fr.
hulp aan advocaten	9.000 Fr.
	43.000 Fr.

3° trimester 1956 :

hulpgelden aan weduwen van	
jonge advocaten	25.000 Fr.
hulp aan advocaten	20.500 Fr.
	45.500 Fr.

2° trimester 1956 :

hulpgelden aan weduwen van	
jonge advocaten	52.000 Fr.
hulp aan advocaten	22.500 Fr.
	74.500 Fr.

Totaal voor de eerste 3 trimesters : 163.000 Fr.

In de begroting van 1956 waren deze hulpgelden voorzien voor een bedrag van 250.000 Fr. Van nu af staat het vast dat die som, dit jaar zal bereikt en vermoedelijk overtroffen worden.

Indien in zulke soms schrijnende noden, hulp kon geboden worden, is dit kenschetsend voor de noodzakelijkheid van de inrichting der Voorzorgskas, ook in dit domein.

Indien in de loop van 1956, een jaar dat zo bewogen was wegens de vrees gekoesterd door sommige advocaten voor de toekomstmogelijkheden der Kas, en dat hare werking daardoor stuitte op weigerachtigheid, of onbegrip, of besluiteloosheid van deze leden, de Voorzorgskas toch bij machte was bij te springen in soms tragische toestanden waarin het solidariteitsgevoel van de leden der Balie zich daadwerkelijk kon betuigen, dan is dit te danken aan het feit dat de Kas voordelen verstrekt, die geen enkele andere Beroepskas zou kunnen verwezenlijken.

Immers, de toestand van de Voorzorgskas is speciaal; hij is uitzonderlijk, en de redenen hiervan zijn te vinden in volgende oorzaken :

1° Van af haar inwerkingtreding, heeft de Voorzorgskas een uiterst moderne werkwijze ingesteld, bij toepassing van mecanografische werktuigen, die aanzienlijke besparingen mogelijk maken, en meteen bijzondere controolmiddelen verschaft.

2° Het Beheer is kosteloos.

3° De Voorzorgskas is vrij van sommige lastposten, die in andere inrichtingen de opbrengst der bijdragen benadelen (b.v. commissies aan agenten), zij heeft geen dividenden uit te betalen.

4° De algemene onkosten zijn uitermate gering, want het is verbazend met welke kleine uitgaven de werking van de Kas, in nochtans uitmuntende voorwaarden geschiedt.

5° Ten slotte geniet zij — als gedeeltelijke vergoeding voor de diensten bewezen door de Balies in zake kosteloze bijstand van onvermogens — de belangrijke inkomsten die spruiten uit de pleidooirechten,

en die ten huidige dage reeds 6 miljoen Fr. per jaar bereiken.

Hier past het wellicht te herinneren dat alle instellingen van pensioenen voor andere georganiseerde beroepen, gevestigd zijn op de grondslag van een dubbele bijdrage : deze van de werkgever, en deze van de werknemer. In het stelsel dat het pensioen vestigt voor de onafhankelijke arbeiders, zijn deze de enigen die van geen andere bijdrage genieten dan deze afgevoerd door de belanghebbenden zelf ! Het is opvallend dat daarin de oorzaak ligt waarom het systeem toegepast tot vorming van het pensioen voor de onafhankelijke arbeiders, zo nadelig is voor de onderworpen aan de wet !

Maar hier treffen wij dan de uitzonderlijke voordelen aan van de werking en van de bijstand van de Voorzorgskas, vermits zij de enige instelling is die, buiten de bijdragen harer leden kan genieten van de aanbrengsten van de pleidooirechten !

Dat is dan ook de reden waarom geen enkel ander pensioenstelsel het kan halen bij datgene dat de Voorzorgskas bij machte is te verlenen.

De Voorzorgskas werkt trouwens op technische en actuariële grondslagen die zorgvuldig getest werden, en een beheer verzekeren dat de voorzichtigheid als leiddraad heeft.

In haar vergadering van 14 april 1956 heeft de Beheerraad bovendien nog besloten, beroep te doen op een specialist in het actuariaat, Professor aan de Hogeschool, die als zending heeft de juistheid der rekeningen, en meer bepaald de actuariële grondslagen van de werking der Kas met zorg na te zien en te controleren.

Gezien de machten nu verleend door de gestemde statutaire wijzigingen, kan de Voorzorgskas alle technische schikkingen treffen om de toepassing van de wet van 30 juni aan haar leden te waarborgen.

De afkondiging van het K. B. van 26 september heeft nu alle twijfel nopens de normale werking van de Voorzorgskas opgeheven !

Het past dan ook, dat de Balies die de afkondiging van dit K. B. hebben afgewacht, en inmiddels het afdragen der bijdragen hadden geschorst, nu zonder vertraging de ingehouden cotisaties overzenden.

Het ligt voor de hand hoe dringend deze regeling vereist is, opdat de Voorzorgskas de uitbetaling der renten zou kunnen hervatten ten gunste van de aangesloten leden van 70-jarige ouderdom, uitbetaling die noodzakelijk hoewel tijdelijk geschorst werd, in afwachting dat de Balies waartoe deze leden behoren, hun stortingen zouden hervatten.

Deze uitzetting had dan enkel als doel, enerzijds, te bewijzen aan hen die twijfelden aan de voordelen welke de Voorzorgskas in staat is te verlenen aan haar leden, dat deze niet kunnen geëvenaard worden door welkdanige andere wettelijke vorm van pensioenvorming en anderzijds dat de enkele Balies, die gedreven door een gevoel van onzekerheid nopens de toekomst der Voorzorgskas, de inning der bijdragen niet met de vereiste krachtdadigheid hebben nagestreefd, of de geïnde bijdragen voorlopig hadden bijgehouden, onverwijld de regeling hiervan zouden voltrekken.

Het is niet enkel de uitvoering en het naleven van de verbintenissen waartoe de Balies zich verbonden hebben bij de stichtingsakte van de Voorzorgskas, het is ook het onbetwistbaar belang van alle Confraters — zó jongere als oudere — dat de heerlijkste inrichting

van solidariteit die ooit door onze Balies werd in het leven geroepen, de totaliteit der vruchten zou kunnen afwerpen, welke de stichters hebben beoogd.

* * *

Nadat de Voorzitter Stafhouder Boelens, Mr. Van Roye had bedankt voor zijn uiteenzetting, werd de vergadering te 17 uur opgeheven.

VLAAMSE CONFERENTIE DER BALIE BIJ HET HOF VAN BEROEP TE GENT

Stagistenreceptie.

Traditiegetrouw ging op donderdag 11 oktober 1956, in de bibliotheek van het gerechtshof te Gent, de jaarlijkse ontvangst door van de nieuw-ingeschreven stagisten, dit zoals steeds op initiatief van de Vlaamse Conferentie.

Dhr. Voorzitter, Mr. W. Delva, heette de jonge confraters van harte welkom aan de balie en wees hen op de rechten en plichten die aan het beroep van advocaat verbonden zijn, hierbij de nadruk leggende op de geest van confraterniteit, die een essentiële vereiste is voor de goede betrekkingen aan de balie.

Vervolgens kwam dhr. Stafhouder aan het woord, die, na een welkomwoord het niet verheelde dat voor de jonge advocaten zware opgaven zijn weggelegd « in de spelonk van het gerecht », waar zij zich vooreerst tamelijk onbehendig zullen in bewegen. Hij verzekerde ten allen tijde zijn steun en bijstand om de jonge stagisten hierbij behulpzaam te zijn.

Daarop volgde, bij een glas Bols of porto, de eigenlijke verbroedering tussen stagisten en oudere confraters, (die intussen zeer talrijk waren opgekomen), en die duurde tot laat op het middaguur.

Vóór deze receptie ging een algemene vergadering van de Conferentie door waarbij in de herkiezing van een gedeelte van het bestuur werd voorzien.

In de loop van dezelfde algemene vergadering werd door dhr. voorzitter omstandig verslag uitgebracht omtrent de geest en de opzet van de motie Grootaert, door het bestuur op 12 september 1956 gestemd, na grondig onderzoek van het probleem.

Bij eenparig handgeklap verklaarde de algemene vergadering zich akkoord met de inhoud van deze motie.

Bestuur van de Vlaamse Conferentie van de Balie te Gent 1956-57

Voorzitter : W. Delva.

Ondervoorzitter : M. De Sutter.

Secretaris : P. Blomme,

Penningmeester : K. Moors.

Leden : G. Moyaert, R. Van Hoecke, C. Van Maldeern.

Stagistenvertegenwoordiger : Meijuffer G. Orlans.

Vlaamse Juristen,

Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(1 augustus—31 augustus 1956)

I. Staats- en Administratief Recht.

1. *Economische Zaken.* — Het K.B. van 2 juli 1956 (Stbl. 1 augustus 1956, 5.115) bepaalt het organiek kader van het personeel van het secretariaat der bedrijfsraad voor textiel en kleding en stelt de aan de bijzondere graden verbonden schalen vast.

2. *Jacht.* — Het M.B. van 25 juli 1956 (Stbl. 2 augustus 1956, 5.131) stelt de opening en de sluiting van de jacht met het geweer op herten vast resp. op 22 september en 28 september 1956.

3. *Nationaal Instituut voor lichamelijke opvoeding.* — Bij K.B. van 30 juli 1956 (Stbl. 2 augustus 1956, 5.133) wordt het reglement van orde van het Nationaal Instituut voor de lichamelijke opvoeding en de sport goedgekeurd.

4. *Justitie.* — *Vorderingen tegen hypotheekbewaarders.* — Krachtens de wet van 9 juli 1956 (Stbl. 3 augustus 1956, 5.146) wordt aan de schorsing der termijnen t.a.v. de aansprakelijkheid van de hypotheekbewaarders een einde gesteld. Elke vordering tegen de hypotheekbewaarders is vervallen, indien zij niet binnen de 4 maanden na de bekendmaking dezer wet is ingesteld.

5. *Onderwijs.* — Bij K.B. van 25 mei 1956 (Stbl. 3 augustus 1956, 5.153) wordt het Regentsbesluit van 16 december 1947, houdende oprichting van een interfacultair arbeidscentrum bij de Rijksuniversiteit te Luik gewijzigd.

6. *Onderwijs.* — Krachtens K.B. van 15 juni 1956 (Stbl. 3 augustus 1956, 5.153) kunnen de Rijksuniversiteiten onder bepaalde voorwaarden de wetenschappelijke graad van geneesheer-hygiënist toekennen aan de doktoren in de genees-heel- en verloskunde.

7. *Internationale overeenkomst.* — Bij de wet van 19 juli 1956 (Stbl. 4 augustus 1956, 5.174) wordt het verdrag goedgekeurd betreffende de rechtspositie van de West-Europese Unie, van de nationale vertegenwoordigers en van haar internationale staf, ondertekend op 11 mei 1955 te Parijs.

8. *Financiën.* — Het M.B. van 9 mei 1956 (Stbl. 4 augustus 1956, 5.192) stelt de beheer- en toezichtskosten vast, verschuldigd door de gemeenten en openbare instellingen der verschillende provinciën.

9. *Economische Zaken.* — Het M.B. van 16 juli 1956 (Stbl. 4 augustus 1956, 5.194) keurt de modellen van elektrische meters goed.

10. *Autosnelwegen.* — De wet van 12 juli 1956 (Stbl. 5 augustus 1956, 5.202) stelt het statuut vast der autosnelwegen.

11. *Wateringen.* — De wet van 5 juli 1956 (Stbl. 5 augustus 1956, 5.205) regelt het statuut der wateringen. Deze wet omvat 112 artikelen en 6 titels, gewijdd aan de inrichtingen, het beheer der wateringen, de belastingen ten behoeve van de wateringen, de door

de watering en uit te voeren werken en de toezichtsmaatregelen. De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding dezer wet.

12. *Jacht*. — Het M.B. van 1 augustus 1956 (Stbl. 5 augustus 1956, 5.217) stelt de tijdstippen van opening en sluiting der jacht voor het seizoen 1956-1956 vast.

13. *Landbouw*. — Het M.B. van 1 augustus 1956 (Stbl. 6-7 augustus 1956, 5.238) stelt het bedrag der premie vast, toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen.

14. *Onderwijs*. — Het K.B. van 4 augustus 1956 (Stbl. 6-7 augustus 1956, 5.242) stelt de voorwaarden en modaliteiten vast krachtens dewelke de wezen, gerechtigden der gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen, studietoelagen en onderwijskosten kunnen genieten.

15. *Volksgesondheid*. — De Wet van 2 juli 1956 (Stbl. 8 augustus 1956, 5.266) vult de wet van 11 maart 1950 op de bescherming van de wateren tegen verontreiniging aan.

16. *Ministerie van Economische Zaken*. — Het K.B. van 31 juli 1956 (Stbl. 8 augustus 1956, 5.273) wijzigt het organiek kader van het Ministerie van Economische Zaken.

17. *Vreemdelingen*. — Het K.B. van 13 juli 1956 (Stbl. 8 augustus 1956, 5.274) wijzigt, wat betreft de kinderen van 12 tot 15 jaar, het K.B. van 3 december 1953 betreffende de voorwaarden waaronder vreemdelingen België kunnen binnenkomen, er verblijven en er zich vestigen.

18. *Financiën*. — *Openbare Werken*. — De wet van 5 juli 1956 (Stbl. 9 augustus 1956, 5.286) wijzigt de begroting van de buitengewone ontvangsten en uitgaven voor het dienstjaar 1956 met het oog op het uitvoeren in de haven van Antwerpen van een programma van dringende investeringen van nationaal belang.

19. *Koloniën*. — *Begroting*. — De wet van 27 juni 1956 (Stbl. 9 augustus 1956, 5.289) stelt de begroting vast der buitengewone ontvangsten en uitgaven van Belgisch Congo voor het dienstjaar 1956.

20. *Onderwijs*. — Het K.B. van 18 juli 1956 (Stbl. 9 augustus 1956, 5.297) stelt in de rijkslandbouwhogeschool te Gembloux een getuigschrift in van speciale studiën in de phyto-pharmacie.

21. *Koloniën*. — *Begroting*. — Bij de wet van 27 juni 1956 (Stbl. 10 augustus 1956, 5.310) wordt het K.B. van 31 oktober 1955 goedgekeurd, waarbij op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch Congo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1954 bijkredieten worden geopend en kredietoverschrijvingen worden geordonneerd.

22. *Koloniën*. — De wet van 27 juni 1956 (Stbl. 10 augustus 1956, 5.315) keurt bijkredieten goed en vermindert sommige kredieten geopend voor de buitengewone uitgaven van Belgisch Congo en van Ruanda-Urundi van het dienstjaar 1954.

23. *Raad van State*. — Bij K.B. van 15 juli 1956 (Stbl. 10 augustus 1956, 5.336) worden de bijzitters van

de afdeling wetgeving van de Raad van State gemachtigd de eretitel van hun ambt te voeren bijaldien zij dit tot het bereiken van de leeftijdsgrens of gedurende tenminste 10 jaren hebben vervuld.

24. *Raad van State*. — *Gebruik der talen*. — Bij K.B. van 15 juli 1956 (Stbl. 10 augustus 1956, 5.336) wordt het Regentsbesluit van 23 augustus 1948 betreffende het gebruik der talen in de Raad van State gewijzigd.

25. *Raad van State*. — *Rechtspleging voor de afdeling administratie*. — Bij K.B. van 15 juli 1956 (Stbl. 10 augustus 1956, 5.337) worden de artikelen, 12, 13, 14, 15, 29, 34, 52, 66, 68, 69, 83 en 91 van het Regentsbesluit van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State door andere bepalingen vervangen.

De bepalingen zijn van toepassing op de bij de afdeling administratie hangende zaken, waarin nog geen verslag is opgemaakt bij toepassing van artikel 12 van het Regentsbesluit.

26. *Raad van State*. — *Beroep op artikel 76 der Gemeentekieswet*. — Bij K.B. van 15 juli 1956 (Stbl. 10 augustus 1956, 5.339) wordt de rechtspleging geregeld voor de afdeling administratie van de Raad van State, ingeval van beroep als bedoeld bij artikel 76 bij de Gemeentekieswet.

27. *Financiën*. — Bij K.B. van 4 augustus 1956 (Stbl. 10 augustus 1956, 5.341) worden de effecten aan toonder met een nominale waarde van 100 frank van de in 1936 door de Stad Antwerpen uitgegeven 4 % lening van 75 miljoen frank, die op 1 september 1956 niet afgelost zijn, gegroepeerd in obligatiën aan toonder met een nominale waarde van 1.000 frank.

28. *Koloniën*. — *Begroting*. — De wet van 27 juni 1956 (Stbl. 11 augustus 1956, 5.358) stelt de begroting vast der buitengewone ontvangsten en uitgaven van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1956.

29. *Gemeentelijke en provinciale financiën*. — Het K.B. van 1 augustus 1956 (Stbl. 11 augustus 1956, 5.384) wijzigt artikel 6 der wet van 24 december 1948 betreffende de gemeentelijke en provinciale financiën.

30. *Ministerie van Openbaar Onderwijs*. — Het K.B. van 8 juni 1956 (Stbl. 11 augustus 1956, 5.385) wijzigt het organiek kader van het personeel van het hoofdbestuur.

31. *Internationale overeenkomsten*. — Bij de wet van 13 juli 1956 (Stbl. 12 augustus 1956, 5.406) worden de volgende internationale akten gesloten tussen België, Luxemburg en Nederland goedgekeurd:

a) Landbouw-protocol, ondertekend te Brussel op 9 mei 1947;

b) Protocol betreffende de economische betrekkingen tussen de 3 landen en de bijlage, ondertekend te Luxemburg op 21 oktober 1950;

c) Protocol betreffende de economische betrekkingen tussen de 3 landen, ondertekend te 's-Gravenhage op 29 december 1950;

d) Protocol betreffende de coördinatie van de economische en sociale politiek en protocol van ondertekening, ondertekend te 's-Gravenhage op 24 juli 1953;

e) overeenkomst tot instelling van een Benelux-fonds van wederaanpassing ondertekend te Brussel op 16 november 1953.

32. *Grenswijziging*. — De wet van 30 juni 1956 (Stbl. 12 augustus 1956, 5.419) wijzigt de grenzen der gemeenten Vliermaalroot en Wintershoven.

33. *Grenswijziging*. — De wet van 2 juli 1956 (Stbl. 12 augustus 1956, 5.419) wijzigt de grens der gemeenten Hofstade en Hendersem.

34. *Grenswijziging*. — De wetten van 2 juli 1956 (Stbl. 12 augustus 1956, 5.419 en 5.421) wijzigen de grenzen tussen de stad Brugge en de gemeente Sint-Michiels en de grenzen tussen de gemeenten Anderlecht en Sint-Gillis.

35. *Burgerlijke Stand*. — Zie n° 73.

36. *Ministerie van Buitenlandse Zaken*. — Het K.B. van 18 juli 1956 (Stbl. 13-14 augustus 1956, 5.438) stelt het organiek kader vast van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel in België.

37. *Onderwijs*. — Bij K. B. van 20 juli 1956 (Stbl. 13-14 augustus 1956, 5.440) worden nieuwe scholen of afdelingen in bestaande rijkstechnische inrichtingen opgericht.

38. *Onderwijs*. — Bij K.B. van 20 juli 1956 (Stbl. 13-14 augustus 1956, 5.442) worden rijkstechnische scholen opgericht.

39. *Bevolking van België*. — In het Stbl. van 15 augustus 1956 (5.460) verscheen de officiële opgave van het bevolkingscijfer van België op 31 december 1955.

40. *Ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de Politierechtbanken*. — *Bezoldiging*. — De wet van 14 juli 1956 (Stbl. 18 augustus 1956, 5.510) wijzigt de wetgeving op de bezoldiging van de ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de Politierechtbanken.

41. *Koloniën*. — *Begroting*. — De wet van 27 juni 1956 (Stbl. 18 augustus 1956, 5.511) stelt de gewone begroting van Belgisch Congo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1956 vast.

42. *Onderwijs*. — Bij K.B. van 5 juli 1956 (Stbl. 18 augustus 1956, 5.548) wordt het voordeel van de wet van 19 maart 1954, houdende instelling van een nationaal studiefonds, uitgebreid tot de universiteitsstudenten-vluchtelingen.

43. *Volksgezondheid*. — Het K.B. van 5 juni 1956 (Stbl. 18 augustus 1956, 5.550) stelt de modaliteiten vast van het beroep ingesteld bij de wet van 11 maart 1950 op de bescherming van de wateren tegen verontreiniging.

44. *Invoer van vlees*. — Het K.B. van 14 juli 1956 (Stbl. 18 augustus 1956, 5.551) vult het K.B. aan van 14 maart 1953 betreffende de invoer van vlees, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 2 maart 1955 en 12 december 1955.

45. *Houden van vleeswinkels*. — Het M.B. van 19 juli (Stbl. 20-21 augustus 1956, 5.582) stelt de modaliteiten vast voor het bekomen ener vergunning als bedoeld bij artikel 4 van het K.B. van 12 december 1955 betreffende de vleeswinkels en de daarbij behorende bereidingsplaatsen.

46. *Ministerie van Openbaar Onderwijs*. — Het K.B. van 4 juli 1956 (Stbl. 23 augustus 1956, 5.611) wijzigt het kader van het personeel bij het hoofdbestuur van het Ministerie van Openbaar Onderwijs.

47. *Ministerie van Openbaar Onderwijs*. — Het K.B. van 26 juli 1956 (Stbl. 23 augustus 1956, 5.612) wijzigt het organiek kader van het personeel van het hoofdbestuur.

48. *Gerechtelijke politie bij de parketten*. — Het K.B. van 24 juli 1956 (Stbl. 23 augustus 1956, 5.613) wijzigt het K.B. van 7 mei 1921 houdende inrichting van de gerechtelijke politie bij de parketten en het K.B. van 28 januari 1953 betreffende de vrouwelijke gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten.

49. *Gerechtelijke politie bij de parketten*. — Het M.B. van 25 juli 1956 (Stbl. 23 augustus 1956, 5.614) richt de bekwaamheidsexamens in voor mannelijke kandidaten voor het ambt van gerechtelijk officier en van gerechtelijk agent bij de parketten.

50. *Gerechtelijke politie bij de parketten*. — Het M.B. van 25 juli 1956 (Stbl. 23 augustus 1956, 5.617) stelt een geneeskundige commissie in en bepaalt de vereisten inzake lichamelijke geschiktheid waaraan de kandidaten voor betrekkingen van gerechtelijk officier en agent moeten voldoen.

51. *Landsverdediging*. — Het K.B. van 13 augustus 1956 (Stbl. 23 augustus 1956, 5.619) wijzigt het Regentsbesluit van 8 juli 1950 houdende het statuut van het personeel van het vast kader der strijdkrachten van het moederland in Afrika.

52. *Ministerie van Koloniën*. — Bij K.B. van 1 augustus 1956 (Stbl. 24 augustus 1956, 5.630) wordt het K.B. van 16 juli 1955 betreffende de vaststelling der aan de bijzondere graden bij het Ministerie van Koloniën verbonden graden aangevuld.

53. *Organisaties van zelfstandigen*. — Het K.B. van 20 augustus 1956 (Stbl. 26 augustus 1956, 5.668) stelt de voorwaarden vast waaraan de organisaties van zelfstandigen moeten beantwoorden om als meest representatief te worden aangemerkt in de zin der wet van 30 juni 1956.

54. *Landbouw*. — Het K.B. van 18 augustus 1956 (Stbl. 26 augustus 1956, 5.669) stelt bijzondere tijdelijke maatregelen vast tot bestrijding van het mond- en klauwzeer.

55. *Mijnpolitie*. — Het K.B. van 25 augustus 1956 (Stbl. 26 augustus 1956, 5.677) vult het K.B. van 10 december 1953 houdende instelling van een commissie belast met de voorbereiding van de herziening van de reglementen betreffende de mijnpolitie aan.

56. *Ministerie van Volksgezondheid*. — Het K.B. van 25 juni 1956 (Stbl. 26 augustus 1956, 5.681) wijzigt het K.B. van 24 november 1953 houdende vaststelling van het organiek kader van het administratief personeel en van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin.

57. *Ministerie van Verkeerswezen*. — Het K.B. van 8 augustus 1956 (Stbl. 27 en 28 augustus 1956, 5.693) wijzigt het K.B. van 27 januari 1954 betreffende sommige graden van het Ministerie van Verkeerswezen.

58. *Ministerie van Verkeerswezen.* — Het K.B. van 9 augustus 1956 (Stbl. 27-28 augustus 1956, 5.694) wijziget het K.B. van 27 januari 1954 tot vaststelling van de schalen verbonden aan de bijzondere graden bij het Ministerie van Verkeerswezen.

59. *Internationale overeenkomst.* — De wet van 9 juli 1956 (Stbl. 29 augustus 1956, 5.706) keurt het protocol goed tussen België, Luxemburg en Nederland, inzake de handelspolitiek, ondertekend op 9 december 1953 te Luxemburg.

60. *Internationale overeenkomst.* — In het Stbl. van 29 augustus 1956 (5.708) verscheen de tekst van het verdrag tussen België en Nederland betreffende de samenvoeging van douane-behandeling aan de Belgisch-Nederlandse grens, ondertekend te 's-Gravenhage op 13 april 1948.

In hetzelfde Stbl. verscheen ook de tekst van het akkoord tot oprichting :

a) te Lommel, op Belgisch grondgebied, van een internationaal douanebureau;

b) te Molenbeersel, op Belgisch grondgebied, van een internationaal douanebureau;

Dit akkoord werd gesloten door wisseling van brieven gedagtekend te 's-Gravenhage op 22 mei 1956.

61. *Landbouw.* — Het M.B. van 23 augustus 1956 (Stbl. 29 augustus 1956, 5.710) stelt de vergoedingen vast toegekend aan de landbouwers, waarvan de teelten beschadigd werden tengevolge van de vorst in februari 1956.

62. *Riviervisserij.* — Het K.B. van 10 augustus 1956 (Stbl. 29 augustus 1956, 5.712) wijziget het K.B. van 13 december 1954 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij.

63. *Ministerie van Verkeerswezen.* — Het K.B. van 24 mei 1956 (Stbl. 29 augustus 1956, 5.716) wijziget het K.B. van 24 mei 1956 tot vaststelling van het tijdelijk kader van het Ministerie van Verkeerswezen voor het jaar 1955.

64. *Onderwijs.* — Het K.B. van 30 juli 1956 (Stbl. 30 augustus 1956, 5.736) stelt de voorwaarden vast waaronder de kandidaten in de wetenschappen, groep artseneerbereidkunde, de graad van kandidaat burgerlijk ingenieur kunnen verkrijgen.

65. *Commissies voor herziening der tuchtstraffen.* — Bij K.B. van 1 augustus 1956 (Stbl. 30 augustus 1956, 5.737) worden de werkingskosten bepaald der commissies voorzien bij de wet van 24 december 1953, tot herziening der tuchtstraffen.

66. *Technisch Onderwijs.* — Het K.B. van 6 augustus 1956 (Stbl. 30 augustus 1956, 5.739) wijziget artikel 14 van het K.B. van 6 maart 1954, houdende vaststelling van de aanwervingsvoorwaarden geldend voor het personeel der inrichtingen voor technisch onderwijs.

67. *Gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten.* — Het K.B. van 20 augustus 1956 (Stbl. 30 augustus 1956, 5.745) regelt de bijdrage van de Staat in de kosten wegens standplaatsverandering van de gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten.

68. *Oorlogsschade.* — Het K.B. van 20 augustus 1956 (Stbl. 30 augustus 1956, 5.747) stelt inzake oorlogsschade aan woongebouwen voor de periode van 1 juli

1956 tot 30 september 1956 de integrale vergoedingscoëfficiënt vast op 5.

69. *Koloniën.* — Het K.B. van 1 augustus 1956 (Stbl. 31 augustus 1956, 5.765) wijziget het organiek K.B. van 30 december 1952 betreffende de exploitatiedienst van het koloniaal verkeerswezen «Otraco».

70. *Landbouw.* — Het K.B. van 3 augustus 1956 (Stbl. 31 augustus 1956, 5.765) wijziget het K.B. van 3 augustus 1951 betreffende de toekenning van een toelage tot aanmoediging van het verbruik van melk.

71. *Onderwijs.* — Het K.B. van 18 juni 1956 (Stbl. 31 augustus 1956, 5.766) wijziget het K.B. van 26 oktober 1951 tot vaststelling van het organiek kader der inspectie van het normaal en middelbaar onderwijs.

72. *Ministerie van Verkeerswezen.* — Het K.B. van 20 juli 1956 (Stbl. 31 augustus 1956, 5.768) wijziget het K.B. van 27 januari 1954 tot vaststelling van de aan de bijzondere graden bij het Ministerie van Verkeerswezen verbonden schalen.

II. Burgerlijk Recht

73. *Akten van Burgerlijke Stand.* — Bij de wet van 2 juli 1956 (Stbl. 12 augustus 1956, 5.421) worden de burgemeesters en de ambtenaren van de burgerlijke stand gemachtigd hun bevoegdheid tot het afleveren van akten of akten-uittreksels alsmede van andere stukken aan gemeente-ambtenaren op te dragen.

Artikel 45 van het B.W. wordt door een andere bepaling vervangen, terwijl in de Gemeentewet een artikel 93bis wordt ingelast.

III. Economisch Recht.

74. *Instituut voor normalisatie.* — Bij K.B. van 17 juli 1956 (Stbl. 13-14 augustus 1956, 5.447) worden de normen, uitgewerkt door het Belgisch Instituut voor Normalisatie, bekrachtigd.

IV. Arbeidsrecht en Maatschappelijk Hulpbetoon

75. *Kinderbijslag voor loonarbeiders.* — Het K.B. van 4 juli 1956 (Stbl. 1 augustus 1956, 5.107) wijziget het K.B. van 22 januari 1952 tot uitvoering van art. 41, lid 2, e, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders.

76. *Kinderbijslag voor niet-loonarbeiders.* — Het K.B. van 24 juli 1956 (Stbl. 1 augustus 1956, 5.108) wijziget het organiek K.B. van 22 december 1938 voorzien bij de wet van 10 juni 1937 tot uitbreiding van de kinderbijslag tot de werkgevers en de niet-loonarbeiders.

77. *Tegemoetkomingen aan gebrekkigen.* — Het K.B. van 26 juni 1956 (Stbl. 9 augustus 1956, 5.296) wijziget het K.B. van 22 juni 1955 tot vaststelling van de werkwijze der commissie van beroep inzake tegemoetkomingen aan gebrekkigen, verminkten, blinden, doven en stommen.

78. *Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.* — Het K.B. van 5 juli 1956 (Stbl. 11 augustus 1956, 5.378) wijziget het Regentsbesluit van 26 mei 1945 betreffende de inrichting van de rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid.

79. *Terugvordering van werkloosheidsuitkeringen.* — Het K.B. van 24 juli 1956 (Stbl. 11 augustus 1956,

5.379) wijzigt de Koninklijke Besluiten van 6 maart 1953 en 10 februari 1955, waarbij het beheerscomité van de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid er toe gemachtigd wordt af te zien van bepaalde terugvorderingen van werkloosheidsuitkeringen.

80. *Rust- en overlevingspensioen voor arbeiders.* — Het K.B. van 12 juli 1956 (Stbl. 26 augustus 1956, 5.666) wijzigt het K.B. van 17 juni 1955 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende de rust- en overlevingspensioenen voor arbeiders.

81. *Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling.* — Het K.B. van 1 augustus 1956 (Stbl. 26 augustus 1956, 5.667) wijzigt het Regentsbesluit van 26 mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

82. *Jaarlijks verlof der bedienden.* — Het K.B. van 1 augustus 1956 (Stbl. 30 augustus 1956, 5.734) stelt inzake het jaarlijks verlof van de bediende de met dagen werkelijke arbeid gelijk te stellen dagen arbeids-onderbreking vast alsmede de voorwaarden waarin deze in aanmerking mogen genomen worden.

83. *Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.* — Het K.B. van 30 juli 1956 (Stbl. 31 augustus 1956, 5.759) wijzigt de Nederlandse tekst van art. 83, § 3, derde lid van het Regentsbesluit van 26 mei 1945, betreffende de inrichting van de rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid.

84. *Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.* — Het K.B. van 31 juli 1956 (Stbl. 31 augustus 1956, 5.760) wijzigt art. 102 van het Regentsbesluit van 26 mei 1945 betreffende de inrichting van de rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid.

85. *Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.* — Het K.B. van 7 augustus 1956 (Stbl. 31 augustus 1956, 5.761) wijzigt art. 77 van het Regentsbesluit van 26 mei 1945 betreffende de inrichting van de rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid.

V. Fiscaal Recht.

86. *Overdrachtstaxe bij de invoer.* — Het K.B. van 2 augustus 1956 (Stbl. 5 augustus 1956, 5.224) wijzigt het K.B. van 11 maart 1953 houdende verhoging der overdrachtstaxe bij de invoer.

87. *Invoerrechten.* — Het M.B. van 3 augustus 1956 (Stbl. 10 augustus 1956, 5.343) stelt het tarief der invoerrechten vast.

88. *Invoerrechten.* — Bij K.B. van 4 augustus 1956 (Stbl. 19 augustus 1956, 5.569) wordt de heffing van het invoerrecht t.a.v. bepaalde goederen gedurende een bepaalde tijd geschorst.

89. *Bedrijfsbelasting.* — *Buitenlandse Firma's.* — Het K.B. van 4 augustus 1956 (Stbl. 20-21 augustus 1956, 5.583) wijzigt, wat betreft het minimum der winsten waarvoor de in België werkzame buitenlandse firma's in de bedrijfsbelasting worden aangeslagen, het K.B. van 22 september 1937 tot uitvoering van de samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen.

90. *Invoerrechten.* — Bij K.B. van 10 augustus 1956 (Stbl. 30 augustus 1956, 5.740) wordt het tarief van invoerrechten gewijzigd overeenkomstig een bij dit K.B. gevoegde tabel.

H. Boonen.

TIJDSCHRIFTEN

Tijdschrift voor Gemeenterecht : afl. 8-8 - augustus-september 1956.

Werklozen. — Aanbestedingen. — Begroting (gemeente). — Benoemingen.

Nederlands Juristenblad : afl. 35 - 13 oktober 1956.

Mr. H. G. M. van der Voort, De aanpassingsbepalingen in de Algemene Ouderdomswet. — Mr. A. van Vuure, Zijn onze straffen voor verkeersovertredingen wel degelijk? — Mr. J. D. van den Berg, Plicht tot het op verlangen inlichten van hogere autoriteiten over onregelmatigheden, volgens een courantenbericht in een gemeente voortkomende. — Mr. A. van de Koppel, Opzet en schuld in verband met de bepaling van de strafmaat.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie : n° 4462 - 13 oktober 1956.

Prof. Mr. J. H. Beekhuis, Bezit en detentie in verband met het Ontwerp-Meijers (III, slot). — Y. D. C. van Duyn, Aantekeningen op de Successiewet 1956. — Mr. P. W. van der Ploeg, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Erfrecht. — Boekbespreking door M. G. J. Scholten : Crediethypotheken, Mr. A. Russchen.

Rechtsgeleerd magazijn Themis : afl. 5 - 1956.

Prof. Mr. Sjoerd Gerbrandy, Nieuwe Organisatievormen in het Arbeidsrecht. — Mr. M. G. de Baat, Internationale rechtsgevolgen van nationalisering.

Journal des Tribunaux : n° 4121. - 14 octobre 1956.

Charles Van Reepinghen, André Janssens-Brigode. — Rosette Dubuisson, Case-work et protection de l'enfance. — Cycle d'Etudes des Nations-Unis, Anvers, 27 août-7 septembre 1956. — Jurisprudence.

Recueil Général de l'enregistrement et du notariat : octobre 1956.

L. Philips, Quelques observations sur le mode de publicité en Belgique, France, Hollande, Suisse et Allemagne, des actes portant aliénation de droits réels immobiliers.

Revue de l'administration et du droit administratif de la Belgique : 10e livraison 1956.

Michel Dumont, Cimetières et police des tombes.

Recueil Dalloz de doctrine de Jurisprudence et de Législation : 33e cahier 1956 - 13 octobre.

Georges Morange, Réflexions sur la protection accordée par le juge administratif à la liberté du commerce et de l'industrie.

Juris Classeur Périodique. - La semaine juridique : n° 41 - 10 octobre 1956.

M. Poussière, La loi du 4 août 1956 relative à l'imputation, sur la créance du sinistré, des acomptes reçus à un autre titre que la législation des dommages de guerre (suite). — Pierre Mimin, Pitié pour la Chambre d'accusation. — H. Bulte, A propos du délai de péremption des inscriptions prises au profit des établissements et des collectivités bénéficiaires d'une prolongation de la durée de renouvellement.